

DÜNYA BANKASI Türkiye Kredileri: 1950-2000

1944 yılında, 44 müttefik ülkenin maliye bakanları, Amerika Birleşik Devletlerinde Bretton Woods Konferansı için bir araya gelmişlerdi. Sonradan Dünya Bankası adını alan Uluslararası Kalkınma ve Yeniden Yapılanma Bankası, ABD ve İngiltere'nin öncülüğünde yapılan bu toplantıda doğmuştur. Kuruluş kararına göre bir kamu kurumu olan bu yapı, iki temel fonksiyonu yerine getirecekti: Savaşın yıktığı Avrupa'yı yeniden inşa etmek ve dünyanın yoksul ülkeleri için kredi vermek. Avrupa'nın inşası için 40 trilyon dolar harcanırken, Dünya Bankası'nın bu alana katkısı yarım milyar doları bile bulmamıştır. Yoksul ülkelere yardıma gelince, kurucular arasında yer alan ünlü iktisatçı Keynes, Banka'nın amacının kesinlikle zenginlere yardım etmek olmadığını söylüyor ve şöyle diyordu: *"Çok uzun bir dönem Banka az gelişmiş ülkelere yardım etmelidir. Emek standartlarını yükseltmeli ve bir uluslararası borç verme kurumu aracılığı ile dünya kaynaklarını, tüm uluslar için ulaşılabılır duruma getirmeliyiz."* Avrupa'nın inşasında çok az rol oynayan Dünya Bankası, az gelişmiş, yoksul ülkeleri destekleme bakımından da amacın tam tersine bir rol oynamıştır.

Dünya Bankası bir ticari banka değildir, sadece hükümetleri muhatap alır. Katılan uluslar başlangıçta sadece belli bir yüzdesi ödenmek üzere bir sermaye payı taahhüt etmişler, bunun karşılığında Banka'dan borç alma hakkı kazanmışlardır. Ancak uygulamada sadece yoksul uluslar borçlanmışlardır. Banka yönetiminde bir ülkenin karar - oy gücü, koyduğu sermaye payına göre belirlenmektedir; başından bu yana en büyük sermaye payı olan ABD, kararlarda en yüksek güce sahip olan ülke olmuştur. Zengin ülkelerin yönetimindeki Dünya Bankası, yoksul ülkelere yardımı yöneticilerinin yararına bir araç olarak kullanmıştır. Banka kaynaklarının çoğu, gelişmiş ülkelerin sermaye sahiplerine gitmiştir. Banka faaliyete geçtiğinden bu yana, kendi projeleri dolayısıyla uzman işçilik ve malzeme için 200 milyar doları aşkın para harcamış, bu paranın yarısından fazlası Amerikan, Japon, Alman, İngiliz ve diğer müteahhitlere gitmiştir. Gelişmiş ülkelerin özel sektörü açısından Dünya Bankası, dünya halklarının vergileriyle finanse edilen bir 'bayındırlık ajansı' gibi çalışmaktadır. Dünya Bankası bonoları AAA kredi değerliliğine ulaşmış, hiçbir ülke borcunu ödemelik yapmamış ve dolayısıyla yoksulların borçlanmaları, dünyanın en zengin ülkelerinin hazineleri tarafından teşvik edilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı sonunda dünyanın en güçlü ülkesi olan ABD, Dünya Bankası'na politik gerekçelerle sınırsız destek vermiştir. ABD Sayıştay'ının hazırladığı bir rapora göre: *"tarihinin önemli bir bölümü boyunca, Banka faaliyetleriyle yapılmak istenilen şey, aksi taktirde komünizme yönelebilecek olan ülkelerin sermaye birikimine katkıda bulunmaktı."* Soğuk savaş dönemi boyunca işçi sınıfının bağlılığını kazanmak, Banka'nın önemli çalışma alanlarından biri olmasına karşın, işçi sınıfı için hiçbir şey yapılmamıştır. Dünya Bankası istihdam yaratmaktan çok barajlar, limanlar gibi devasa somut projelerle ilgilenmişler, ücretler ve yaşam koşulları üzerine konuşmaktan hiçbir zaman hazetmemiştir.

Dünya Bankası ilk kalkınma kredisini 1948 yılında Şili'ye vermiştir. 1960'lı yıllara kadar Bankanın borç olarak verdiği paradan daha çoğu Bankaya geri dönmüş, bunun da gösterdiği gibi, yoksullar, hedefledikleri bu yardımı elde etmek için uğraşırken daha da yoksullaşmışlardır. 1950'li yılların sonlarında, Hindistan, Şili ve Yugoslavya, Birleşmiş Milletler nezdinde, az gelişmiş ülkelere düşük faizli *"yumuşak"* kredi sağlayan bir uluslararası banka oluşturması için yoğun bir kulis faaliyeti başlatmış, bu baskı sonunda ABD, Dünya Bankası tarafından yönetilmesi koşuluyla yeni bir birim kurulmasını kabul etmiştir. Sonuçta en yoksul ülkelere çok uzun vadeli ve neredeyse faizsiz kredi veren Uluslararası Kalkınma Ajansı (IDA) kurulmuştur.

Yoksul uluslara kredi verme, Robert McNamara'nın Dünya Bankası Başkanı olduğu 1968 yılına kadar düşük bir hızla sürmüştür. McNamara, bir otomobil firmasının eski yöneticisi ve Amerikan Savunma Bakanı olarak, Vietnam Savaşının en önemli mimarlarından biridir. McNamara, yoksulluğu sona erdirecek tek yolun, Banka'nın çabalarının kapsamını en geniş şekilde artırmak olduğuna karar vermiş, 1 milyar dolar olan Banka portföyü 1981 yılına gelindiğinde 12 milyar dolara yükselmiştir.

1970'li yıllarda az gelişmiş ülkelerin başlıca gelir kaynağı olan hammadde fiyatlarında hızlı düşüşler, yüksek enerji maliyetleri ve büyüyen borç krizi, az gelişmiş ülkeler için Dünya Bankası'nı tek seçenek haline getirmiştir. Bankacılar bu fırsatı görmüşler ve yoksul ülkelere serbest piyasa ekonomisi kurallarına göre sözleşmeye bağlanmış kredileri kabul ettirmeye başlamışlardır. Yapısal uyarlanma kredisi' adını taşıyan bu kredinin ilk açıldığı ülke Türkiye olmuştur. Yapısal uyarlanma kredileri, Türkiye'nin son yirmi yılını belirleyen ve yöneten temel araçlar olmuştur. 1985 yılına gelindiğinde, Arjantin, Filipinler ve Meksika gibi en önemli borçluların çoğu, Yapısal Uyarlanma Programlarının yönetimine girmişlerdir. 1990 yılına gelindiğinde dünya genelinde yaklaşık 200 Yapısal Uyarlanma Kredisi yürürlüğe girmiş bulunuyordu.

Yapısal uyarlanma kredileri, devreye girdiği tüm ülkelerde ücretlerde ani düşüş, kamu hizmetlerinde küçülme, özelleştirme, eğitim ve sağlık hizmetlerinde

kötüleşme, işsizlikte yükselme ve satınalma gücünde azalma anlamına gelmiştir. Politikanın yıkıcı sonuçları, dünya genelinde karşı çıkışlara yol açmıştır. 1994 yılında, Banka'nın kuruluşunun 50.yılında oldukça çok sayıda toplumsal örgüt biraraya gelerek "elli yıl yeter" kampanyası başlatmışlardır. Bu kampanya, çeşitli örgütlenmeler biçiminde günümüzde de etkisini sürdürmektedir.¹

Dünya Bankası bugün dünyanın en güçlü finansal kurumlarından biridir ve yoksul ulusların kalkınmak için ihtiyaç duyduğu sermayenin ana kaynağını elinde tutmaktadır. Banka fonlarının en zengin ulusların kontrolünde bulunması nedeniyle, bu kaynak ancak sözkonusu yönlendirici üyelerin onayladığı kalkınma modelleri için kullanılmaktadır. Uygulamada, Banka, İcra Direktörleri Kurulunda atanmış icra direktörü bulunan ABD, Japonya, Almanya, İngiltere ve Fransa'nın güdümü altındadır. Görevleri Bankanın sürekli iş yapmasını sağlamaktır. Çünkü bu ülkelerin herbirinin Banka'da önemli miktarlarda yatırımları vardır ve dünya ekonomisi üzerinde aynı oranda etkili olmayı hedeflemektedirler.

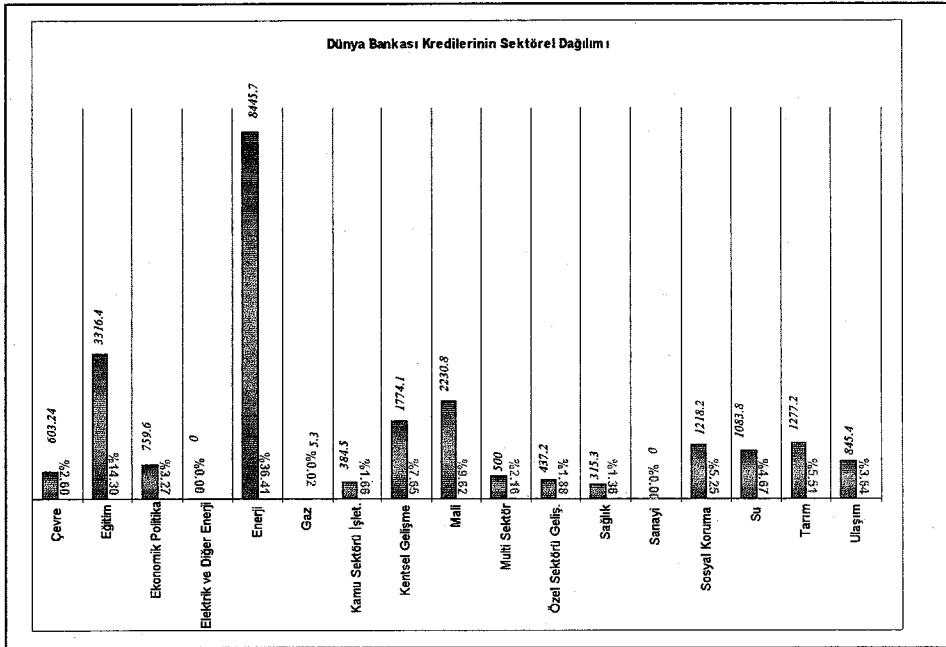
Dünya Bankası, kendisinin temel rolünü bir "kalkınma kurumu" şeklinde tanımlasa da her yıl sürekli olarak 1 milyar ABD dolarının üzerinde kar etmektedir. Hisse senetleri en yüksek kredi değerliliğine sahip olduğundan diğer hükümetler ve özel sermaye için iyi bir yatırım alanıdır. Bütün bunlar, paraya sahip olmanın, güce sahip olma anlamına geldiği kavranmasa, gelip geçici menfaatler olarak değerlendirilebilir. Üstelik bu güç, ulusal ekonomileri yönlendirebilme, sıradan insanların yaşamları üzerinde etkili olabilme gücüdür. Dünya Bankası ve IMF, az gelişmiş dünya ülkelerinin sadece hükümet borçlanmalarını kontrol etmekle kalmayıp, aynı zamanda bu ülkelerin özel sektör yatırımları üzerinde de çok önemli etkiler yapmaktadır.

Kuruluşundan bu yana Banka sadece yaklaşık 333 milyar ABD doları hibe etmiştir. 1995 yılında Banka'nın açtığı kredilerin %82'si baraj, liman gibi büyük sabit yatırımlar, tarım ve pazar geliştirme gibi sektörler ile borç ödeme güçlüğü içinde bulunan uluslara verilen acil krediler için kullanılmıştır. Kullanılan toplam kredinin sadece %18'lik bölümü eğitim, sağlık ve nüfus programları için verilmiştir.

Türkiye, Dünya Bankası'ndan ilk krediyi 1950 yılında almış, Banka ile o tarihten günümüze dek 163 kredi sözleşmesi yapmıştır. Aşağıda kredilere ilişkin genel görünümü sergileyen tablo ve grafikler yer almaktadır.

¹ www.wordlbankboycott.org ; www.50years.org ; www.destroyimf.org gibi internet adresleri, bu tür kampanyaları izlemek için kullanılabilir yararlı başvuru noktalarıdır.

Sektör	Proje Toplamı (Milyon \$)
Çevre	603,24
Eğitim	3316,4
Ekonomik Politika	759,6
Elektrik ve Diğer Enerji	25,2
Enerji	8445,7
Gaz	5,3
Kamu Sektörü İşletmeciliği	384,5
Kentsel Gelişme	1774,1
Mali	2230,8
Karma (Multi Sektör)	500
Özel Sektörü Geliştirme	437,2
Sağlık	315,3
Sanayi	0
Sosyal Koruma	1218,2
Su	1083,8
Tarım	1277,2
Ulaşım	389,3
Genel Toplam	23,196,74

Proje Adı	Proje Durumu	Sektör	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	(Milyon ABD Doları)				
					IBRD	IDA	IBRD + IDA	Hibe Tutarı	Proje Toplamı
1. Türkiye Gen Koruma Projesi	Bitti	Çevre	03.11.93	9/30/98	0	0	0	5,1	501
2. Ozon Kaybını Önleme Projesi	Bitti	Çevre	12/26/93	12/31/99	0	0	0	0	6,2
3. Ankara Hava Kirliliğini Kontrol Projesi	Bitti	Çevre	10/23/79	BILGIYOK	6	0	6	0	0
4. Ozan Kaybını Azaltma Projesi	Faal	Çevre	10.05.1995	6/30/04	0	0	0	14	24,5
5. Doğal Kaynakları ve Çevreyi Koruma İşletmesi Projesi	Faal	Çevre	6/13/00	12/31/06	0	0	0	8,19	11,54
6. Anadolu Havzasını İyileştirme Projesi	Planlanmış	Çevre	BILGIYOK	BILGIYOK	32	0	32	0	60
7. Eğitim Projesi	Bitti	Eğitim	5/20/71	3/31/81	13,5	0	13,5	0	0
8. Endüstriyel Eğitim Projesi	Bitti	Eğitim	3/27/84	12/31/90	36,8	0	36,8	0	0
9. Sanayi Okulları Projesi	Bitti	Eğitim	05/09/1985	12/31/94	57,7	0	57,7	0	0
10. Mesleki Yetiştirme Projesi	Bitti	Eğitim	01/06/1987	BILGIYOK	58,5	0	58,5	0	0
11. Endüstriyel Eğitim Projesi	Bitti	Eğitim	3/22/88	6/30/98	115,8	0	115,8	0	0
12. Ulusal Eğitim Geliştirme Projesi	Bitti	Eğitim	4/26/90	6/30/99	90,2	0	90,2	0	177,2
13. Temel Eğitim Projesi	Faal	Eğitim	6/23/98	6/30/02	300	0	300	0	2515,2
14. Temel Eğitim Projesi	Planlanmış	Eğitim	BILGIYOK	BILGIYOK	300	0	300	0	374
15. Eğitim Projesi	Planlanmış	Eğitim	BILGIYOK	BILGIYOK	175	0	175	0	250
16. Ekonomik Reform Projesi	Faal	Ekonomik Politika	5/18/00	6/30/02	759,6	0	759,6	0	759,6
17. Seyhan Barajı Projesi	Bitti	Elektrik ve Diğer Enerji	6/18/52	6/30/61	25,2	0	25,2	0	0
18. Çukurova Enerji Projesi	Bitti	Enerji	02/01/1963	BILGIYOK	0	1,7	1,7	0	0
19. Mersin ve Kadincık Hidro Elektrik Projesi	Bitti	Enerji	7/14/64	12/31/71	0	24	24	0	0
20. Çukurova Enerji Projesi	Bitti	Enerji	6/24/69	12/31/73	11,5	0	11,5	0	0

21.	Keban Enerji Projesi	Bitti	Enerji	10/29/68	8/31/74	25	0	25	0	0	0
22.	Çukurova Enerji Projesi	Bitti	Enerji	6/29/71	6/30/75	7	0	7	0	0	0
23.	Enerji Dağıtım Projesi	Bitti	Enerji	6/15/71	6/30/76	24	0	24	0	0	0
24.	İstanbul Kent Geliştirme ve Enerji Dağıtım Projesi	Bitti	Enerji	4/24/73	10/31/80	14	0	14	0	0	0
25.	Elbistan Enerji Projesi	Bitti	Enerji	6/27/74	6/30/83	148	0	148	0	0	0
26.	TEK Enerji Dağıtım Projesi	Bitti	Enerji	11/18/75	12/31/81	56	0	56	0	0	0
27.	Karakaya Su Enerjisi Projesi	Bitti	Enerji	5/15/80	BILGIYOK	120	0	120	0	0	0
28.	TEK Enerji Dağıtım Projesi	Bitti	Enerji	6/23/83	9/30/89	163	0	163	0	0	0
29.	Elbistan İşletme ve Bakım Yardım Projesi	Bitti	Enerji	02/04/1986	12/31/88	10	0	10	0	0	0
30.	Su Enerjisi Projesi	Bitti	Enerji	8/26/86	BILGIYOK	132	0	132	0	0	0
31.	Enerji Sektörü İyileştirme Projesi	Bitti	Enerji	6/25/87	9/30/93	325	0	325	0	0	0
32.	TEK Enerji Sistemi Asistanlık Projesi	Bitti	Enerji	07/02/1985	12/31/93	140	0	140	0	0	0
33.	Kayraktepe Su Enerjisi Projesi	Bitti	Enerji	2/25/86	BILGIYOK	200	0	200	0	0	0
34.	Tek Dağıtım Projesi	Bitti	Enerji	6/18/85	12/31/91	142	0	142	0	0	0
35.	Berke Su Enerjisi Projesi	Bitti	Enerji	5/28/92	12/31/97	270	0	270	0	0	591,3
36.	Kayraktepe Enerji Projesi	Faal	Enerji	04/07/1986	BILGIYOK	52	0	52	0	0	716,4
37.	Enerji Sektörü Projesi	Faal	Enerji	9/23/87	BILGIYOK	30,1	0	30,1	0	0	0
38.	TEK'in Yeniden Yapılandırma Projesi	Bitti	Enerji	6/13/91	12/31/00	300	0	300	0	0	5388
39.	Ulusal Şebeke Projesi	Faal	Enerji	06.11.1998	12/31/03	270	0	270	0	0	450
40.	İskenderun Özel Enerji Projesi	Kesildi	Enerji	BILGIYOK	BILGIYOK	0	0	0	0	140	1300
41.	Batı Raman Pilot Projesi	Bitti	Gaz	11/18/80	12/31/87	62	0	62	0	0	0
42.	Petrol Araştırma Projesi	Bitti	Gaz	11/18/80	12/31/85	25	0	25	0	0	0
43.	Gaz Araştırma Projesi	Bitti	Gaz	6/28/83	BILGIYOK	55,2	0	55,2	0	0	0

44.	Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı İhracatı Teknik Danışmanlık Projesi	Bitti	Gaz	09.12.1996	3/31/99	5	0	5	0	5,3
45.	KİT'lere Teknik Destek Projesi	Bitti	Kamu Sektörü İşletmeciliği	3/27/84	12/31/90	7,6	0	7,6	0	0
46.	Teknoloji Geliştirme Projesi	Bitti	Kamu Sektörü İşletmeciliği	2/28/91	12/31/98	100	0	100	0	262,2
47.	Hazine Verileri Teknik Yardım Projesi	Bitti	Kamu Sektörü İşletmeciliği	5/28/92	6/30/00	9,2	0	9,2	0	28,1
48.	Kamu Maliyesi Yönetim Projesi	Faal	Kamu Sektörü İşletmeciliği	9/21/95	12/31/02	62	0	62	0	94,2
49.	İstanbul Kent Geliştirme Projesi	Bitti	Kentsel Gelişme	6/27/72	6/30/80	0	2,3	2,3	0	0
50.	Güney Antalya Turizm Altyapı Projesi	Bitti	Kentsel Gelişme	07/06/1976	12/31/84	26	0	26	0	0
51.	Çukurova Kent Geliştirme Projesi	Bitti	Kentsel Gelişme	5/21/87	6/30/95	120	0	120	0	0
52.	Çukurova Bölgesi Kent Enerjisi Projesi	Bitti	Kentsel Gelişme	05/09/1985	BILGIYOK	9,2	0	9,2	0	0
53.	Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi	Bitti	Kentsel Gelişme	7/23/92	6/30/00	285	0	285	0	285
54.	Güneydoğu Bölgesi Kentsel Sağlık Projesi	Kesildi	Kentsel Gelişme	BILGIYOK	BILGIYOK	20	0	20	0	29
55.	Toplumsal Miras Geliştirme Projesi	Planlanmış	Kentsel Gelişme	BILGIYOK	BILGIYOK	18,16	0	18,16	0	38,02
56.	Acil Sel ve Deprem İyileştirme Projesi	Faal	Kentsel Gelişme	09.10.1998	3/31/03	369	0	369	0	685
57.	Marmara Acil Deprem Yeniden İnşaa Projesi	Faal	Kentsel Gelişme	11/16/99	5/31/05	505	0	505	0	737,11
58.	Türkiye Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	10/19/50	12/31/57	9	0	9	0	0
59.	Sınai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	09/10/1953	4/30/61	9	0	9	0	0

60.	Sinai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	11/23/62	6/30/66	0	5	0	0	0
61.	Sinai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	8/31/64	BILGIYOK	0	5	0	0	0
62.	Sinai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	04/01/1965	2/28/69	0	10	0	0	0
63.	Sinai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	08/10/1966	9/30/70	10	15	0	0	0
64.	Sinai Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	03/04/1969	4/30/74	25	0	25	0	0
65.	Türkiye Sinayi Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	11/24/70	6/30/75	40	0	40	0	0
66.	Türkiye Sinayi Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	12/21/72	12/31/77	40	0	40	0	0
67.	Devlet Yatırım Bankası Projesi	Bitti	Mali	6/20/74	3/31/81	40	0	40	0	0
68.	Türkiye Sinayi Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	01/07/1975	6/30/80	65	0	65	0	0
69.	Türkiye Sinayi Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	5/24/77	12/31/81	74	0	74	0	0
70.	Devlet Yatırım Bankası Projesi	Bitti	Mali	3/15/77	12/31/82	70	0	70	0	0
71.	Türkiye Sinayi Kalkınma Bankası Projesi	Bitti	Mali	07/12/1979	9/30/83	60	0	60	0	0
72.	KIT Projesi	Bitti	Mali	5/21/81	12/31/88	70	0	70	0	0
73.	Emekyoğun Sanayi Projesi	Bitti	Mali	03/03/1981	BILGIYOK	40	0	40	0	0
74.	Mali Sektör İyileştirme Projesi	Bitti	Mali	06/10/1986	6/30/91	300	0	300	0	0
75.	Mali Sektör İyileştirme Projesi	Bitti	Mali	6/21/88	12/31/92	400	0	400	0	0
76.	Özel Yatırım Kredi Projesi	Bitti	Mali	6/13/91	6/30/97	200	0	200	0	0
77.	Mali Yapısal Uyum Borcu	Faal	Mali	09/05/1986	BILGIYOK	32,9	0	32,9	0	0
78.	Mali Yapısal Uyum Borcu	Faal	Mali	1/26/87	BILGIYOK	20	0	20	0	100
79.	Mali Yapısal Uyum Borcu	Faal	Mali	9/15/88	BILGIYOK	29,8	0	29,8	0	0
80.	İhracatın Finansmanı Projesi	Faal	Mali	07/06/1999	2/28/03	252,53	0	252,53	0	253,03
81.	Mali Sektör Uyarılama Projesi	Bitti	Mali	12/21/00	3/31/02	777,78	0	777,78	0	777,78

82.	Mali ve Kamu Sektörü Özel Uyarılama Projesi	Bitti	Mali	07/12/2001	12/31/01	1100	0	1100	0	1100	0	1100
83.	Borç Programı Projesi	Bitti	Karma	11/07/1978	BILGIYOK	150	0	150	0	150	0	0
84.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	3/25/80	BILGIYOK	200	0	200	0	200	0	0
85.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	05/12/1981	BILGIYOK	300	0	300	0	300	0	0
86.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	11/18/80	BILGIYOK	75	0	75	0	75	0	0
87.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	5/27/82	BILGIYOK	304,5	0	304,5	0	304,5	0	0
88.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	6/23/83	BILGIYOK	300,8	0	300,8	0	300,8	0	0
89.	Yapısal Uyarılama Projesi	Bitti	Karma	6/14/84	BILGIYOK	376	0	376	0	376	0	0
90.	Acil Deprem İyileştirme Projesi	Bitti	Karma	11/16/99	3/31/01	252,53	0	252,53	0	252,53	0	500
91.	Sanayi Teknolojisi Projesi	Faal	Özel Sektörü Geliştirme	6/17/99	12/31/03	155	0	155	0	155	0	387
92.	Özelleştirme Uygulaması ve Sosyal Güvenlik Ağı Projesi	Bitti	Özel Sektörü Geliştirme	05.03.1994	12/31/99	100	0	100	0	100	0	50,2
93.	Sağlık Projesi	Bitti	Sağlık	05/11/1989	12/31/98	75	0	75	0	75	0	146,7
94.	Sağlık Projesi	Faal	Sağlık	9/22/94	6/30/03	150	0	150	0	150	0	150
95.	Temel Sağlık Hizmetleri Projesi	Bitti	Sağlık	6/24/97	6/30/01	14,5	0	14,5	0	14,5	0	18,6
96.	İGSAŞ Amonyak Projesi	Bitti	Sanayi	5/16/72	10/31/78	24	0	24	0	24	0	0
97.	Ereğli Demir-Çelik Fabrikası Projesi	Bitti	Sanayi	3/14/72	6/30/79	76	0	76	0	76	0	0
98.	Antalya Ormancılık Projesi	Bitti	Sanayi	1/15/74	BILGIYOK	40	0	40	0	40	0	0
99.	İGSAŞ Gübre Sanayi Projesi	Bitti	Sanayi	4/15/75	BILGIYOK	18	0	18	0	18	0	0
100.	Balikesir Gazete Kağıdı Projesi	Bitti	Sanayi	5/18/76	12/31/82	70	0	70	0	70	0	0
101.	Erdemir Çelik Projesi	Bitti	Sanayi	6/29/78	6/30/86	95	0	95	0	95	0	0
102.	Özel Sektör Tekstil Projesi	Bitti	Sanayi	09/04/1979	12/31/85	80	0	80	0	80	0	0

103.	Sümerbank Tekstil Projesi	Bitti	Sanayi	5/20/80	6/30/85	83	0	83	0	0	0
104.	Enerji Tasarrufu Projesi	Bitti	Sanayi	05/07/1981	12/31/89	110	0	110	0	0	0
105.	İhracata Yönelik Sanayi Projesi	Bitti	Sanayi	2/23/82	BILGIYOK	100	0	100	0	0	0
106.	Enerji Tasarrufu Projesi	Bitti	Sanayi	4/27/82	BILGIYOK	44,1	0	44,1	0	0	0
107.	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Projesi	Bitti	Sanayi	01/07/1986	12/31/92	100	0	100	0	0	0
108.	Kağıt İyileştirme Projesi	Bitti	Sanayi	5/16/85	BILGIYOK	55,1	0	55,1	0	0	0
109.	Endüstriyel İhracatı Geliştirme Projesi	Bitti	Sanayi	1/19/88	BILGIYOK	300	0	300	0	0	0
110.	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Projesi	Bitti	Sanayi	5/23/89	12/31/96	204,5	0	204,5	0	0	0
111.	İstihdam ve Yetiştirme Projesi	Bitti	Sosyal Koruma	12/10/1992	12/31/00	67	0	67	0	0	107,4
112.	Sosyal Kalkınma Projesi	Kesildi	Sosyal Koruma	BILGIYOK	BILGIYOK	100	0	100	0	0	120
113.	Sosyal Alanı Özelleştirme Destekleme Projesi	Faal	Sosyal Koruma	12/21/00	12/31/04	250	0	250	0	0	355,3
114.	Sosyal Riskleri Hafifletme Projesi	Faal	Sosyal Koruma	9/13/01	6/30/06	500	0	500	0	0	635,46
115.	İstanbul Su Temini Projesi	Bitti	Su	6/27/72	6/30/81	37	0	37	0	0	0
116.	İstanbul Kanalizasyon Projesi	Bitti	Su	5/27/82	BILGIYOK	88,1	0	88,1	0	0	0
117.	İzmir Su Temini ve Kanalizasyon Projesi	Bitti	Su	5/21/87	BILGIYOK	184	0	184	0	0	0
118.	Çeşme-Alaçatı Su Temini ve Kanalizasyon Projesi	Faal	Su	4/14/98	12/31/03	13,1	0	13,1	0	0	24
119.	İstanbul Su ve Kanalizasyon Projesi	Bitti	Su	12/01/1987	1/31/98	218	0	218	0	0	0
120.	Ankara Kanalizasyon Projesi	Bitti	Su	12/21/89	2/28/99	173	0	173	0	0	556,8
121.	Bursa Su ve Sağlık Projesi	Bitti	Su	03/11/1993	6/30/01	129,5	0	129,5	0	0	258,4
122.	Antalya Su Temini ve Sağlık Projesi	Faal	Su	5/25/95	6/30/03	100	0	100	0	0	244,6
123.	Tahıl Depolama Projesi	Bitti	Tarım	07.07.50	8/30/58	3,9	0	3,9	0	0	0

124.	Seyhan Sulama Projesi	Bitti	Tarım	5/31/63	12/31/69	0	20	20	0	0
125.	Seyhan Sulama Projesi	Bitti	Tarım	2/25/69	12/31/77	12	12	24	0	0
126.	Yoğun Süt Üretim Projesi	Bitti	Tarım	2/16/71	2/28/78	0	4,5	4,5	0	0
127.	Meyve ve Sebze İhracatı Projesi	Bitti	Tarım	06/10/1971	6/30/79	10	15	25	0	0
128.	Sulama İyileştirme Projesi	Bitti	Tarım	1/18/72	4/30/79	0	18	18	0	0
129.	Hayvancılık Projesi	Bitti	Tarım	04/04/1972	6/30/80	0	16	16	0	0
130.	Cayhan Aslağaz Çökamaçlı Projesi	Bitti	Tarım	2/13/73	12/31/83	44	30	74	0	0
131.	Çorum-Çankırı Kent Gelişim Projesi	Bitti	Tarım	6/17/75	6/30/84	75	0	75	0	0
132.	Tarım Kredi ve Tarım Endüstrisi Projesi	Bitti	Tarım	4/27/76	6/30/84	63	0	63	0	0
133.	Hayvancılık Projesi	Bitti	Tarım	5/25/76	3/31/84	21,5	0	21,5	0	0
134.	Hayvancılık Projesi	Bitti	Tarım	06/01/1978	BİLGİYOK	24	0	24	0	0
135.	Kuzey Ormanlık Projesi	Bitti	Tarım	06/01/1978	6/30/87	86	0	86	0	0
136.	Tahıl Depolama Projesi	Bitti	Tarım	6/26/79	6/30/90	85	0	85	0	104,3
137.	Hayvancılık Projesi	Bitti	Tarım	06/03/1980	12/31/87	51	0	51	0	0
138.	Meyve ve Sebze Projesi	Bitti	Tarım	3/31/81	BİLGİYOK	40	0	40	0	0
139.	Erzurum Kentisel Geliştirme Projesi	Bitti	Tarım	2/23/82	12/31/89	40	0	40	0	0
140.	Tarım Kredi Projesi	Bitti	Tarım	6/14/83	6/30/88	150,4	0	150,4	0	0
141.	İğdir-Aksu-Ereğli-Eroş Sulama Projesi	Bitti	Tarım	06/05/1984	6/30/92	115,3	0	115,3	0	0
142.	Tarım Bütüme ve Uygulama Araştırma Projesi	Bitti	Tarım	4/17/84	10/31/93	72,2	0	72,2	0	0
143.	Tarım Sektör İyileştirme Projesi	Bitti	Tarım	6/18/85	6/30/89	300	0	300	0	0
144.	Sulama ve Tarımcı Geliştirme Projesi	Bitti	Tarım	3/20/86	6/30/95	255	0	255	0	0
145.	Tarım Kredi Projesi	Bitti	Tarım	6/15/89	12/31/93	250	0	250	0	0
146.	Tarım Yayım ve Uygulama Araştırma Projesi	Bitti	Tarım	3/13/90	6/30/98	63	0	63	0	145,4

147	Doğu Anadolu Havzasını İyileştirme Projesi	Bitti	Tarım	03/11/1993	9/30/01	77	0	77	0	121
148	Tarım Araştırma Projesi	Bitti	Tarım	5/21/92	4/30/01	55	0	55	0	55
149	Tarımsal Sanayi Geliştirme Projesi	Bitti	Tarım	5/30/89	4/30/97	150	0	150	0	0
150	Sulama Yönetimi ve Yatırımlarında Katılımcı Özelleştirme Projesi	Faal	Tarım	10/14/97	12/31/02	20	0	20	0	58,8
151	Şanlıurfa-Harran Ovası ve Köy Geliştirme Projesi	Kesildi	Tarım	BILGIYOK	BILGIYOK	100	0	100	0	125
152	Ürün Borsaları Geliştirme Projesi	Faal	Tarım	7/16/98	3/31/03	4	0	4	0	5,7
153	Tarım Reformu Uygulama Projesi	Faal	Tarım	07/12/2001	12/31/05	600	0	600	0	661,96
154	Liman Projesi	Bitti	Ulaşım	07.07.50	6/30/61	12,5	0	12,5	0	0
155	Liman Projesi Ek	Bitti	Ulaşım	2/25/54	BILGIYOK	3,8	0	3,8	0	0
156	Demiryolu Projesi	Bitti	Ulaşım	4/24/73	6/30/81	47	0	47	0	0
157	Liman İyileştirme Projesi	Bitti	Ulaşım	6/26/79	6/30/84	75	0	75	0	0
158	Havayolları İyileştirme Projesi	Bitti	Ulaşım	05/11/1982	BILGIYOK	71,1	0	71,1	0	0
159	Havayolları Projesi	Bitti	Ulaşım	06/07/1984	6/30/92	186,4	0	186,4	0	0
160	Liman Projesi	Bitti	Ulaşım	05/09/1985	12/31/92	134,5	0	134,5	0	0
161	Demiryolu Projesi	Bitti	Ulaşım	07/08/1986	12/31/93	197	0	197	0	456,1
162	Devlet ve İl Yolları Projesi	Bitti	Ulaşım	5/14/91	12/31/97	300	0	300	0	0
163	Karayollarını Geliştirme ve Trafik Güvenliği Projesi	Faal	Ulaşım	6/20/96	3/31/03	250	0	250	0	389,3
	GENEL TOPLAM									23196,74

Kaynak: Liste, www.worldbank.org adresinden alınmıştır. Liste, hiçbir değişikliğe uğratılmadan Türkçe'ye çevrilerle sunulmaktadır. Yürürlüğe giren anlaşmaların tümü, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

TARİHE NOT

Türkiye Cumhuriyetinin 57. Hükümetini Oluşturan Siyasal Parti Liderlerinin 18. Niyet Mektubu için IMF'ye Verdikleri Taahhütname

3 Mayıs 2001

Sn. Horst Köhler
Uluslararası Para Fonu Başkanı
Washington, D.C. 20431

Sayın Bay Köhler,

Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Derviş ve Merkez Bankası Başkanı Sayın Serdengeçti tarafından size gönderilmiş bulunan niyet mektubu, Hükümetimizin, Türkiye'yi bugün etkilemekte olan finansal ve ekonomik krizi aşmak ve enflasyonu gelecek yıl %20'nin altına düşürmeyi hedefleyen bir makroekonomik çerçevede doğrultusunda ülkeyi güçlü bir ekonomik iyileşme sürecine sokmak için uygulayacağı politika, program ve tedbirleri ortaya koymaktadır. Programımızda, büyüme, istikrar ve yapısal reformlar birbirini karşılıklı olarak güçlendiren hedeflerdir. Hükümetimiz bu hedeflerin gerçekleştirilmesini tamamen taahhüt etmekte olup, mektupta ayrıntılı olarak ifade edilen tüm tedbir ve politikaların arkasındadır. Bildiğiniz gibi, geniş kapsamlı yapısal reformların temelini oluşturan, gerek kamuda gerekse özel sektörde iyi yönetim ve şeffaflığı artırmaya ilişkin düzenlemeleri de kapsayan yasama gündeminin ilerlemesinde etkileyici bir yol katedilmiştir.

Ulusal gayretimizin temel boyutlarından biri bütçede güçlü bir faiz dışı fazla sağlamaktır. 2000-2002 döneminde kamu maliyesinde GSMH'nin yaklaşık % 9'una denk gelen bir iyileşme sağlanması, oldukça sıkı tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Ancak biz Türkiye için, hem iç hem de dış borcu azaltacak, özel sektör yatırımları için kaynakları serbest bırakacak ve kamu kaynaklarını bu yatırımların gerektireceği ve halkımızın en muhtaç kesimlerini korumaya yönelik faaliyetlere mümkün

olduğunca aktarabilmemizi sağlayacak borç dinamikleri oluşturmak istiyoruz.

Programın, uluslararası camianın güçlü mali desteğine acilen ihtiyacı vardır. Müzakereler sırasında bize göstermiş olduğunuz işbirliği için teşekkürlerimizi sunarız. Ayrıca, Uluslararası Para Fonu İcra Direktörleri Kurulu'nun programımıza dair olumlu değerlendirmelerinin piyasaların istikrara kavuşmasına, güven ortamının oluşturulmasına ve Türkiye'nin istikrar ve sosyal adaleti gözeten bir büyümeyi sağlayacak yapısal reformları uygulamasına imkan vereceğine olan güvenimizin tam olduğunu ifade etmek isteriz.

En iyi dileklerimizle

Dr. Devlet Bahçeli

Başbakan Yardımcısı

Mesut Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

Bülent Ecevit

Başbakan

İNCELEME

4688 SAYILI KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI KANUNU ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Enerji Yapı Yol-Sen

Sendikal hareketimiz için bir milat olarak kabul edilebilecek olan Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu 25 Haziran 2001 tarihinde TBMM’ce kabul edilerek, 4688 sayılı ile 12 Temmuz 2001 gün ve 24460 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış, 12 Ağustos 2001’den başlayarak yürürlüğe girmiştir.

Yasanın Maddeleri Bakımından İrdelenmesi

1. Maddede Kanun’un amacı ortaya konmuş ve Kanun’un amacı kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, iç işleyişi ve faaliyetleri ile bunların kamu işveren kurulu ile yapacakları toplu görüşmelerin esasını düzenlemek olarak belirlenmiştir.

Aslında bu madde Kanun’un eleştirdiğimiz belli başlı yönlerini ve Hükümetin kamu çalışanları sendikalarına bakış açısını göstermektedir. Hükümet bu madde ile Sendikaların faaliyet alanlarını, organlarını, iç işleyişlerini bire bir belirleyeceğini ve sendikaların sadece toplu görüşmeye katılmasına izin vereceğini belli etmiştir.

1. Maddenin en önemli özelliği kuşkusuz “toplular görüşme” olarak tanımlanan kavramdır. Kanunun 3. maddesinde ve 28. maddesindeki “toplular görüşme” tanımlarına baktığımızda; Yasanın toplular görüşmenin içerik ve kapsamını oldukça net ve sınırlı bir şekilde ortaya koyduğunu ve genellikle mali haklarla sınırlı tuttuğunu, sendikalara toplular sözleşme ve grev hakkı vermediğini, sendikaları daha çok bir meslek örgütü/dernek, vb. gibi algılandığını görmek mümkündür.

Ayrıca 1.maddedeki toplular görüşme tanımlamasında, tarafların toplular görüşmede ele alacağı konuların sınırlandırılmış olması, 98 Sayılı ILO Sözleşmesinin güvenceye aldığı gönüllü ve özgür toplular pazarlık ilkesine aykırıdır.

2. Maddede Kanun’un kapsamı belirlenmiştir ve işçi statüsü ile çalışanlar, kapsamın dışında bırakılmıştır. Bunun en kötü yönü, sendikalar tarafından aşıl-

maya çalışılan memur-işçi ayrımının yasa ile belirgin hale getirilmesi ve işçiler ile memurların birarada örgütlenmesinin önünün kesilmesidir.

Böylesi bir sınırlandırma 87 sayılı ILO Sözleşmesinin “çalışanlara herhangi bir ayırım yapılmaksızın istedikleri kuruluşları kurmak” hakkını tanıyan 2. maddesine aykırıdır. Keza 151. Sayılı Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin ILO Sözleşmesinin 1. maddesinde de “kamu makamlarınca çalıştırılan herkes”e işçi-memur ayrımı gözetilmeksizin, çıkarlarını savunmak ve geliştirmek amacıyla istedikleri örgütü kurma, özgürce sendikalaşma hakkı tanınmıştır.

3. Maddede tanımlar yapılmış ve (a) fıkrasında “Kamu Görevlisi” tanımı yapılırken işçi statüsünün dışında adaylık ve deneme süresini tamamlamayan çalışanların da sendika üyesi ve kurucusu olamayacakları belirlenmiştir.

Adaylık ve deneme süresini tamamlamamış olanlara getirilen bu yasaklama da 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin “çalışanlar ve işverenler, herhangi bir ayırım yapılmaksızın önceden izin almadan istedikleri kuruluşları kurmak ve yalnız bu kuruluşların tüzüklerine uymak koşuluyla bunlara üye olmak hakkına sahiptirler” şeklindeki 2. maddesine açıkça aykırıdır.

Yine bu maddenin (g) bendinde tanımlanan konfederasyonunun, en az beş sendikandan biraraya gelmesi ile oluşturulabileceği yönündeki kural da, 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin çalışanların özgürce istedikleri kuruluşları (üst örgütleri de kapsayan) kurma hakkını içeren 2., 3. ve 5. maddelerine aykırıdır.

Kanun'un 4. maddesinde, sendikaların hizmet kolu esasına göre kurulabileceği yönünde getirilen zorunluluk ve meslek veya işyeri sendikacılığına getirilen yasaklama da 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin çalışanlara istedikleri kuruluşları kurma hakkını veren 2. maddesine aykırıdır.

Kanun'un 5. maddesinde sendikaların kurulabilecekleri hizmet kolları 11 bölümde sayılmıştır. Bu durum mevcut sendikalardan ENERJİ-YAPI YOL SEN'in tek sendika olarak faaliyetini sürdürme olanağını ortadan kaldırmakta, 2 ayrı sendikaya bölünmesine neden olmaktadır.

Kanun'daki bu belirleme mevcut sendikaları belli kalıplara sokmaya çalışması açısından, sendikal özgürlükleri bugünkü fiili durumundan geriye götürmektedir. Ayrıca böyle bir sınırlama getirilmesi de yine 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin çalışanlara istedikleri kuruluşları kurma hakkı tanıyan 2. maddesine aykırıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü denetim organları, özellik Sendika Özgürlüğü Komitesi (SÖK), Türk-İş ve DİSK'in 1994 ve 1995 yıllarında yaptığı yakınma-

ları incelediği 1810 ve 1830 sayılı olaylara ilişkin kararlarında, 2821 Sayılı Sendikalar Yasası'ndaki benzer bir yasağı 87 sayılı sözleşmeye aykırı bularak kaldırılmasını istemiştir. Çalışanların, kuracakları sendikal örgütlerin nitelik, düzey ve etkinlik alanı gibi konularda özgür iradeleriyle karar vermeleri, dolaşısıyla yasa koyucunun “güçlü sendikacılık” yaratma vb. düşüncelerle onların yerine geçmemesi ve dışardan herhangi bir model dayatmaması gerektiği, denetim organlarının yerleşik kararıdır.

Kanun'un 6. maddesinde Anayasa'mıza ve uluslararası sözleşmelere uygun bir düzenlemeyle sendikaların önceden izin almaksızın kurulabileceği düzenlenmiştir. Ancak 6. maddenin 2. fıkrasında “sendika kurucusu olabilmek için en az iki yıldan beri kamu görevlisi olarak çalışmak” şartı getirilmiştir. Böylesi bir sınırlama da 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kanun'un 7. maddesinde sendika ve konfederasyonun tüzüklerinde belirtmesi gereken hususlar ayrıntılı biçimde sayılmıştır. Kanun'un 8., 9., 10., 11., 12. ve 13. maddelerinde de organlar ve seçimler konusunda ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.

Bu durum da 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin, “Çalışanların ve işverenlerin örgütleri, tüzük ve iç yönetmeliklerini düzenlemek, temsilcilerini serbestçe seçmek, yönetim ve etkinliklerini düzenlemek ve iş programlarını belirlemek hakkına sahiptirler” hükmünü içeren 3. maddesine aykırıdır.

Sendika Özgürlüğü Komitesi, Türk-İş ve DİSK'in 1810 ve 1830 sayılı yakınmalarını inceleyerek; Türk Sendika Mevzuatının yani 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nun, sendikaların tüzüklerinde belirleme yetkilerine bırakılması gereken pek çok konuyu çok ayrıntılı olarak düzenlediğini, bu nedenle yasanın basitleştirilmesini ve sendikal örgütlere daha geniş bir özerk alan sağlanması için önlemler alınmasını hükümete bildirmiştir.

Kanun'un 14. maddesinde “sendika üyeliğinin kazanılması” konusu düzenlenmiş ve haklı bir nedene dayanmadan üyeliği kabul edilemeyen kamu görevlisine iş mahkemesinde dava açma hakkı tanınmıştır. Bu olumlu düzenlemenin yanında 14. maddenin son fıkrasında birden çok sendikaya üye olmanın yasaklanması ve birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyeliklerin geçersiz sayılması, yine 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. maddesine aykırıdır.

Sendika Özgürlüğü Komitesi de 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'ndaki benzer yasağın sürdürülmesini sözleşmeye aykırı bularak, kaldırılmasını istemiştir.

14. maddenin son fıkrasında sendikalara, üyelik başvurusu belgesinin her yıl 4 defa Bakanlığa sunulması zorunluluğu getirilmesi de gereksiz ve pratikte sorun yaratabilecek bir uygulamadır.

Kanun'un 15. maddesinde sendika üyesi olamayacaklar sayılmıştır. Çok geniş bir çalışan kesimi bu kapsama alındığı için kamuoyunda en fazla tartışılan maddelerden biri bu olmuştur. Çok yerinde ve yeterli olması bakımından Sayın Mesut GÜLMEZ'in bu konudaki görüşü aşağıda sunulmuştur:

“87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. maddesinde çalışanlar arasında hiçbir ayırım yapılmaksızın, sendika hakkı tanınmıştır. Sendikalaşma konusunda, ne kamu görevlilerinin yasalarla “memur”, “hizmetli” ya da “sözleşmeli personel” olarak tanımlanmış olması nedeniyle, ne de kamu görevlilerinin yönetsel hiyerarşide buldukları yer ya da üstlendikleri sorumlulukların nitelik ya da düzeyi yönünden ayırım yapılamaz.

Çalışanlar arasında sendika hakkı yönünden “hiçbir ayırım gözetmeme” ilkesi, kesin ve mutlak bir ilkedir. Bunun 87 sayılı sözleşmenin olanak tanıdığı tek ve biricik istisnası, silahlı kuvvetler ve polis üyelerine ilişkindir. Sözleşmeye göre, silahlı kuvvetler ve polis mensuplarına sözleşmede öngörülen güvencelerin yalnızca “hangi ölçüde” tanınacağı ve uygulanacağı konusunu belirleme yetkisi ulusal mevzuata bırakılmıştır. Bu ölçünün, sendikal haklar konusunda çalışanlar arasında ayırım gözeterek kimileri için büsbütün ortadan kaldırılması, başka deyişle sıfıra indirgenmesi yani hakkın tümüyle yasaklanması sözleşmeye aykırı düşer. Silahlı kuvvetler ve polis mensuplarına sendikal haklar konusunda diğer kamu görevlilerine oranla daha geniş ve ağır kısıtlamalar getirilmesi olanaklıdır. Ancak, belirtildiği gibi, bu meslek üyelerine sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkının toptan yasaklanması sözleşmeyle bağdaşmaz.

Denetim organlarının yerleşik görüşüne göre, silahlı kuvvetler ve polis için 87 sayılı sözleşmede öngörülen “istisna kuralı”nın dar yorumlanması, sendika hakkından yoksun tutulacak ya da hakkı sınırlandırılacak güvenlik görevlilerinin sınırlı biçimde belirlenmesi gerekir. Kuşkulu durumlarda da, görevlilerin sivil sayılması, özellikle de sivil kamu görevlilerinin dar anlamda silahlı kuvvetler personeli içinde düşünülmemesi gerekir.

UÇÖ denetim organlarının yüksek yöneticilere ilişkin yerleşik kararları, bunların öteki çalışanlarla aynı sendikalarda örgütlenmesini yasaklamamanın ilkece 87 sayılı sözleşmeye aykırı olmadığı, ancak iki koşula, yani yüksek yöneticilere de çıkarlarını savunmak amacıyla kendi örgütlerini kurma hakkının tanınması ve bu personel kategorisinin kapsamını genişletmek amacıyla çok geniş biçimde tanımlanmaması koşullarına uyulması gerektiği biçimindedir.

Yasanın 15. maddesindeki yasaklar, uluslararası sözleşmeler dışında, 4121 sayılı yasayla Anayasanın 53. maddesine eklenen 3. fıkra kuralına da aykırıdır. Çünkü 128. maddenin 1. fıkrası kapsamına giren “memurlar ve diğer kamu görevlileri”nin tümü sendika hakkının kapsamındadır. İnsan haklarına saygı ilkesine uyması gereken yasa koyucunun takdir yetkisi, kimi memur ya da diğer kamu görevlilerinin sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkından tümüyle yoksun bırakılmasını kapsayacak denli geniş değildir; bu yetki, görülen hizmetlerin ve üstlenilen sorumlulukların nitelik ve düzeyine göre değişebilen ve uluslararası hukuka uygun olan kısıtlamalar getirmekle sınırlıdır. “

Bunların dışında Kanun'un 15. maddesindeki yasaklama ülkemizin de onayladığı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine, Avrupa Sosyal Şartına ve “Herkes çıkarlarını korumak için sendika kurmak ve bunlara katılmak” hakkını veren 11. maddesi hükmü nedeniyle İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşmeye, Anayasamızın 10., 12. ve 15. maddesine aykırıdır.

Bu kısıtlayıcı hüküm nedeniyle yaklaşık 500 bin kamu çalışanı sendikalaşma hakkından mahrum bırakılmakta, ASİM-SEN ve TİM YARGI SEN, kapanmak zorunda kalmaktadır.

Asim-Sen ve Tüm Yargı Sen, kuruluşlarını gerçekleştirdikleri tarihlerde açılan kapatma davalarını kazanarak, yasallıklarını mahkeme kararıyla da tescil ettirmiş sendikalardır. Bu nedenle sözkonusu yargı kararlarını yok sayarak bu sendikaların kapatılması başta Anayasamızın 138. maddesinin son fıkrasına, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Adil Yargılama hakkı tanıyan 6. maddesine ve bu maddeye yeni unsurlar getiren Ek 7. No'lu Protokol'ün 4. maddesindeki “Yargılanıp kesin hükümle beraat eden bir kişinin aynı suç nedeniyle yeniden kovuşturulamayacağı ve cezalandırılmayacağı” yönündeki düzenlemeye aykırıdır.

Kanun'un 16. maddesinde, üyelerin çekilmelerinin herhangi bir koşula bağlanmaması ve üyelikten çıkarılanlara mahkemeye itiraz hakkı tanınması olumlu bir düzenlemedir.

Ancak üyelikten çekilmenin, sendikaya bildirim tarihinden başlayarak bir ay sonra geçerli olacağı ve çekilen üyenin bu bir aylık süre içinde başka bir sendika üyeliği kazanamayacağı yönündeki düzenleme 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. maddesine aykırıdır.

Yine 16. maddesinin 5. fıkrasında emekliye ayrılanların sendika organlarındaki görevlerinin de seçildikleri dönemin sonunda sona ereceği yönündeki düzenleme de 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin, “çalışanların temsilcilerini serbestçe seçme” hakkını düzenleyen 3. maddesine aykırıdır.

UÇO Uzmanlar Komisyonu'na göre; "Yöneticilerin seçilme koşullarını belirleme yetkisi çalışan ve işveren örgütlerine düşer ve kamu yetkililerinin bu hakkın kullanımına karışmaktan kaçınması gerekir."

Ayrıca bu madde de sendikalara çekilme bildirimlerini yılda 4 kez Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirme, işverenlere yılda 2 kere kurumlarındaki sendika üyesi kamu görevlilerinin sendikalara göre dağılımları ile sendika üyeliği sona eren veya askıya alınanlara ilişkin bilgileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na gönderme, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sendika ve üyelik kayıtlarına ilişkin olarak derlediği bütün bilgileri bir ay içinde Devlet Personel Başkanlığı'na gönderme yükümlülüğü getirilmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı sendikaların tüm üye bilgilerinden ve kurumlardaki üyelerin sendikal dağılımından eksiksiz bilgi sahibi olacaktır. Ancak burada toplu görüşmenin bir tarafı olan sendikaların da bu bilgilerden haberdar edilmesi konusunda bir düzenleme getirilmemiştir. Aynı bilgilerin sendikalara gönderilmesi konusunda bir düzenleme yapılmaması eksiklidir.

Kanun'un 17. maddesinde "sendikaların sadece bir konfederasyona üye olabilecekleri "yönünde getirilen düzenleme 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. ve 5. maddelerine aykırıdır.

17. maddenin 2. fıkrasında sendika ve konfederasyonların uluslararası kuruluşları üye olmada "amaçlarına uyan" tabirinin kullanılması, 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin 2. ve 5. maddelerine aykırı olmakla birlikte şu an KESK'in üyesi bulunduğu ETUC ve PSI'na üyeliğini engelleyecek boyutta bir sorun olacağı düşünülmektedir.

Kanun'un 18. maddesinin ilk fıkrasında "kamu görevlileri, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde sendika ve konfederasyonların bu kanunda belirtilen faaliyetlerine katılmalarından dolayı farklı bir işleme tutulmaz ve görevlerine son verilemez" denilmiştir.

Bu düzenleme yoruma çok açık olması nedeniyle birkaç açıdan dikkat çekicidir. Bu nedenle ayrıarak incelersek;

1- İş saatleri içindeki sendikal faaliyetler işverenin iznine bağlanmıştır. Bu pratikte çok sorun yaratabilir. Çünkü bu konuda kendisine takdir hakkı verilen yönetici, bu hakkını kötüniyetle kullanıp, hiç izin vermeyebilir. Bu hüküm sendikalıların kendilerini baskı altında hissetmelerine neden olacaktır. Çünkü aksi takdirde yani kamu işverenin izin vermediği iş saatleri içinde gerçekleştirecekleri sendikal faaliyetlerinden dolayı cezalandırılabilir, hatta görevlerine son verilebilecektir.

2- İzin verilecek sendikal faaliyetlerin “bu kanunda belirtilen faaliyetler” biçiminde sınırlandırılması, 19. maddede de sendikaların bugüne kadar meşru ifade aracı olarak kullandıkları birçok eylem ve etkinliğin sendikal faaliyet olarak tanınmaması nedeniyle bu etkinliklere katılan kamu görevlilerinin cezalandırılabilmesi, hatta işten çıkartılabileceği anlamına gelmektedir.

18. Maddenin 3. fıkrasında sendika veya konfederasyon merkez yönetim kurullarına seçilenlerin, tümünün bu görevlerinde kaldıkları sürece aylıksız izinli sayılacağı, 6. fıkrasında da bu süre içinde emekli keseneklerinin de sendikalar tarafından karşılanacağı düzenlenmiştir.

Bu düzenleme mali açıdan çok güçlü olmayan sendikaların mali krize girmesine neden olabilecek, hatta zaten zor geçinen sendika üyelerini yöneticiliğe talip olmaktan vazgeçirebilecektir. Bu noktadaki bir diğer eleştiri de profesyonel sendikacılığın, yöneticileri işyerlerinden ve tabandan kopartabileceği yönündedir. Bu açılardan değerlendirildiğinde “aylıksız izinli sayılma” durumunun isteğe bırakılmasının daha doğru olacağı kuşkusuzdur.

18. maddenin 5. fıkrasındaki sendika şubelerinin en az 500 üye ile kurulacağına ilişkin düzenleme de sendikal örgütlenmeyi engelleyen hükümlerden birisidir. Çünkü pek çok ilde, toplam kamu çalışanı sayısı bile 500’ü bulmamaktadır. Bu hüküm sendikaların pek çok şubesinin kapanmasına neden olacaktır. Bu hükmün temsilciliklerin daha faal hale getirilmesi ile aşılabileceği düşünülmektedir.

18. maddenin 8. fıkrasında sendika ve konfederasyon yöneticilerinin bu görevlerinin son bulması halinde, ayrıldıkları kuruma müracaat ettiklerinde, kamu işverenin bu kimseleri eski görevlerine ya da uygun diğer bir göreve atamak zorunda olduğu düzenlenmiştir.

Bu cümledeki “ya da uygun diğer bir göreve” ibaresi de yoruma açık bir ifade olduğundan, kötü niyetli kamu işverenlerinin bu kimseleri mağdur edebilecekleri ortadadır.

18. maddenin son fıkrasındaki, “açığa alma, re’sen emeklilik, göreve son verilmesi, tayin veya sair hallerde görevlinin mahkemeye başvurması halinde, mahkeme kararı kesinleşinceye kadar sendikadaki görevi devam eder” şeklindeki düzenleme, 87 sayılı ILO Sözleşmesinin 2. maddesine aykırıdır. Ancak Kanun’daki yasakçı genel havayla birlikte değerlendirildiğinde en azından mahkeme kararının kesinleşmesinin beklenmesi olumlu bir gelişme sayılabilir.

18. maddenin tamamına baktığımızda ise 1. fıkranın, 3. fıkranın, 4. fıkranın, 5. fıkranın, 6. fıkranın, 8. fıkranın ve 9. fıkranın, 87 sayılı ILO sözleşmesinin “çalışanlar ve işverenler, herhangi bir ayırım yapılmaksızın önceden izin alma-

dan istedikleri kuruluşları kurmak ve yalnız bu kuruluşların tüzüklerine uymak koşuluyla bunlara üye olmak hakkına sahiptirler” şeklindeki 2. maddesinin ve “1- Çalışanların ve işverenlerin örgütleri, tüzük ve iç yönetmeliklerini düzenlemek ve iş programlarını belirlemek hakkına sahiptirler, 2- Kamu makamları, bu hakkı sınırlayacak nitelikte her tür müdahaleden sakınmalıdır” şeklindeki 3. maddesine aykırı olduğunu görürüz.

--- **Kanun'un 19. maddesinde** sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri çok ayrıntılı bir biçimde sayılmıştır. Bu nedenle 87 Sayılı ILO Sözleşmesinin, sendikalara tüzüklerini, iç yönetmeliklerini düzenlemek ve etkinliklerini, iş programlarını belirlemek hakkını veren 3. maddesine aykırıdır.

8 kalem halinde sayılan bu faaliyetlere bakıldığında da hükümetin kendi görevlerini sendikalara yıkararak, sendikaları bilimsel amaçlı bir vakıf, dernek haline getirdiğini görebiliriz.

Ayrıca sendikaların bugüne kadar meşru ifade aracı olarak kullandıkları birçok eylem ve etkinliğin bu maddede sendikal faaliyet olarak tanınmadığı görülmektedir.

Her ne kadar bu tür faaliyetler kanunun 20. maddesinde açıkça yasaklanmamışsa da, Kanunun 18. maddesinin ilk fıkrasında “Kamu görevlileri, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde sendika veya konfederasyonların bu kanunda belirtilen faaliyetlerine katılmalarından dolayı farklı bir işleme tabi tutulamaz ve görevlerine son verilemez” denilerek; Kanunda belirtilen faaliyetlerin dışındaki faaliyetlere katılan kamu görevlilerinin güvence kapsamı dışında bırakılmasıyla üstü örtülü bir biçimde yasaklanmıştır.

--- **Kanun'un 21. maddesinde** düzenlenen Yüksek İdari Kurul'un sendikalar tarafı, on beş kişi ile sınırlanmış olmasına rağmen, işveren tarafına sayı sınırlaması getirilmemiştir. Bu nedenle karşılıklı sayıca eşitliğin gözetilmesi gerekir.

--- **Kanun'un 22. maddesinde** düzenlenen Kurum İdari Kurulu'nda yer alacak sendika tarafının da “en çok üyeye sahip sendika” yerine, tüm sendikaların katılımının sağlanabileceği bir şekilde düzenlenmesi daha katılımcı bir yapı oluşturulması bakımından daha olumlu olurdu.

--- **Kanun'un 23. maddesinde** işyerlerinde sendika temsilcisi seçme yetkisinin yalnızca en çok üye kaydetmiş olan sendikaya tanınması, 87 sayılı ILO Sözleşmesinin sendikal örgütlere “temsilcileri serbestçe seçme hakkı” tanıyan 3. maddesine ve denetim organlarının yerleşik kararlarına aykırıdır.

23. maddenin 3. fıkrasında seçilebilecek temsilci sayılarının belirlenmesi de yine sendikaların iç işleyişlerine bir müdahale niteliğindedir ve ILO Sözleşmesinin 3. maddesine aykırıdır. Bu fıkra da temsilcilere görevlerini yerine getirmeleri için haftada yalnızca 2 saat verilmesi de çok yetersiz ve pratikte sorumlara yol açabilecek bir düzenlemedir.

--- **Kanun'un 24., 25., 26. ve 27. maddelerinde** sendika ve konfederasyonların gelir, gider ve denetimleri düzenlenmiştir.

Üyelik ödentisinin kaynaktan kesilmesi için, aynı hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin %5'inden fazlasını üye kaydetmiş olma şartını getiren 25. madde ve diğer hükümler 87 Sayılı ILO, Sözleşmesinin 3. maddesine ve denetim organlarının içtihatlarına aykırıdır. Bu tür hususları sendikaların kendi tüzüklerinde belirlemelerine izin verilmesi gerekir.

--- **Kanun'un 28. ve 29. maddelerinde** toplu görüşmenin kapsamı ve tarafları konusunda düzenleme yapılmıştır. "Toplu görüşme kavramı hakkında, yukarıda 3. maddenin açıklaması esnasında değerlendirilme yapıldığından, burada ayrıca ele alınmayacaktır. Ancak tekrar olarak, maddede toplu görüşmenin konusunun sadece mali haklarla sınırlandırılması, bu noktada kurumların personel, unvan yükselme ve atama yönetmeliklerinde çalışanlara yine söz hakkı tanımaması gibi hususların eleştirildiğini belirtebiliriz.

--- **Kanun'un 30. maddesine göre** her hizmet kolunda en çok üyeye sahip sendika ile bunların bağlı oldukları konfederasyonlar toplu görüşme yapmaya yetkili kılınmıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı her yıl yetkili sendikayı belirleyecek ve Temmuz ayının ilk haftasında Resmi Gazetede sonucu yayımlayacaktır.

--- **Kanun'un 31. maddesinde** sendikaların, sonuçların yayımından itibaren 5 gün içinde Ankara İş Mahkemesine yetki itirazında bulunabileceği belirlenmiştir.

--- **Kanun'un 34. maddesinde** toplu görüşme sonucu taraflarca imzalanan "mutabakat metni"nin, uygun idari, icrai ve yasal düzenlemelerin yapılabilmesi için Bakanlar Kuruluna sunulacağı düzenlenmiştir.

Burada muğlak bir ibare kullanmak yerine; düzenlemenin "Mutabakat metni, gerekli İdari, icrai ve yasal düzenlemelerin yapılması için Bakanlar Kuruluna sunulur" şeklinde yapılması, tarafların özgür iradeleri sonucu belirlenen mutabakat metninin uygulanabilirlik açısından değer kazanması ve güvence altına alınması için gereklidir.

--- **Kanun'un 35. maddesinde** toplu görüşme sonunda tarafların anlaşmaya varamaması halinde Uzlaştırma Kurulunun devreye gireceği ve Uzlaştırma Kurulunun kararını Bakanlar Kuruluna sunacağı düzenlenmiştir. Taraflara Uzlaşma Kurulu kararına katılmama hakkı tanınmışsa da, bu aşamadan sonra Kanun'a göre sendikaların yapabilecekleri hiç bir şey kalmamakta, son söz hakkı ve yetki Bakanlar Kurulu'na bırakılmaktadır.

Burada grev hakkına yer verilmemesinin yasanın en temel eksikliklerinden biri olduğu görülmektedir.

Kamu emekçilerinin grev hakkı 87 sayılı ILO sözleşmesinde vardır. Ancak grev hakkı için yalnızca sözleşmelerin metinlerine bakarak karar verilemez. ILO denetim organları 87 sayılı sözleşmenin üç ayrı maddesine dayanarak grevin tüm çalışanların ekonomik ve toplumsal çıkarlarını korumak ve geliştirmek için baş vurabilecekleri temel bir hak olduğunu kabul etmişlerdir.

Anayasa'da toplu sözleşme hakkının güvence altına alınmaması bu hakkın olmaması anlamına gelmez. Anayasa'da "bir hak açıkça yasaklanmadığı sürece vardır" ilkesi temel bir hukuk ilkesidir. Bu nedenle Anayasa toplu sözleşme ve grev hakkını açıkça yasaklamamış, yalnızca en alt bir hak olarak toplu görüşmeyi güvence altına almıştır. Anayasal güvenceye alınmayan ve Anayasa'nın 90. maddesi gereğince Uluslararası Sözleşmelerden doğan toplu sözleşme ve grev hakkı yasal düzenlemeyle güvence altına alınabilir ve buna engel hiçbir durum yoktur. Anayasa Mahkemesi de Anayasa'da açıkça yer almayan ve güvenceye bağlanmayan bir hakkın yasa koyucunun takdir yetkisi çerçevesinde bir yasal düzenlemeye konu olabileceğini bir çok kararında belirtmiştir. "Kuşkulu ya da duraksamalı durumlarda özgürlük yararına yorum yapılması" temel bir ilkedir. Bu ilke sendikal haklar için de geçerlidir.

Bakan Yaşar OKUYAN ve bazı milletvekilleri "Kamu çalışanlarına toplu sözleşme ve grev hakkı vermemizi Anayasa engelliyor" diyerek sorumluluğu üzerlerinden atmaya çalışmaktadırlar. Oysa yukarıdaki Anayasa Mahkemesi kararı ve Anayasa Hukuku profesörleri grev hakkının temel haklardan olduğunu; anayasa'da grev hakkından bahsedilmemesinin bu konuda düzenleme yapılamayacağı anlamına gelmediğini; anayasa'nın açıkça yasaklamadığı bu konuyu kanun koyucunun kendi takdir ölçüleri içinde düzenlemekte serbest olduğunu söylemektedirler.

Toplu görüşme sonuçlarından sendika üyesi olamayanların da yararlanabilmesi, bu maddenin diğer eleştirilen bir noktasıdır. Böyle bir hususa toplu sözleşmeye katılan Sendika veya Konfederasyon tarafından karar verilmesi gerekirdi. Çünkü böyle bir hak kamu çalışanları arasında sendikaya üyeliğin gereksiz olarak algılanmasına ve sendikaların örgütlenmelerinin sekteye uğratılması-

na neden olabilir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin “Schmidt ve Dahlström” davasının kararında da bu yönde bir görüş yer almıştır.

--- **Kanun'un 36. maddesinde** sendika ve konfederasyonların katılma ve birleşmesine ilişkin ayrıntılı bir düzenlemeye yer verilmiştir. Bu madde getirilen tüm düzenlemelerin de, örgütlerin kendi iç tüzüklerinde yapılması daha doğru olurdu.

--- **Kanun'un 37. maddesinde**, yasaklara aykırı faaliyette bulunan sendika ve konfederasyonun Cumhuriyet Başsavcısının istemi üzerine iş davalarına bakmakla görevli mahalli mahkeme kararı ile kapatılacağı düzenlenmiştir.

37. maddenin 2. fıkrasında, Dernekler Kanunu'nun 54. maddesine atıfta bulunulmuştur.

Dernekler Kanununun 54. maddesi “Derneklerin Valiliklerce Faaliyetten Alıkonulması” hususunu düzenlemektedir.

Bu durumda sendika ve konfederasyonlar da tüm şubeleri ile birlikte, “Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün, milli güvenliğinin, milli egemenliğinin, kamu düzeninin, genel ahlakın veya başkalarının hak ve hürriyetlerinin korunması veya suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunması” hallerinde Valilik tarafından faaliyetten alıkonulabilecektir.

Valiliğe böyle bir yetkinin tanınmış olması, sendikaları “dernek” konumuna indirgeyici ve sendikaların demokratik baskı kümesi işlevini yerine getirmesini engelleyici nitelikte olduğundan, pratikte sorun yaratabilecek sakıncalı bir husustur.

--- **Kanun'un 38. maddesinde** ceza hükümleri düzenlenmiş ve Yasanın, yasaklara ilişkin 20.maddesine, gelirlere ilişkin 24. Ve giderlere ilişkin 26.maddesine aykırı hareket eden sendika yöneticilerine altı aydan bir yıla kadar hapis cezası; zorunlu organlara ilişkin 8.madde, üyeliğin kazanılmasına ilişkin 14.madde, üyeliğin sone ermesine ilişkin 16.madde, konfederasyon ve uluslararası kuruluş üyeliğine ilişkin 17.madde hükümlerine aykırı hareket eden sendika ve konfederasyonlara da 200.000.000.TL'den aşağı olmamak üzere ağır para cezası verileceği de 38.madde ile düzenlenmiştir.

Özel olarak hangi fiil ve eylemin cezaya konu olacağına ilişkin belirleme yapılmadan, doğrudan ve genel bir şekilde madde belirtilerek ceza tanımı yapılması sendika güvencesi açısından sakatlayıcı bir düzenlemedir. Özellikle cezaya konu maddelerin sendika içi işlemlere ilişkin ve esas olarak sendika tüzüğü ile bizzat sendika tarafından belirlenmesi gereken konulara ilişkin olması da düzenlemenin engelleyici yanını ortaya koymaktadır.

---Bu yasa çerçevesinde çıkarılması gereken altı yönetmelik 41.maddede belirtilmiş, kurumların girecekleri hizmet kolları,üyelik başvuru ve çekilme belgelerinin formları, tutulacak defterler - tasdik, kayıt şekilleri ile ilgili esasları içeren yönetmeliklerin bu Yasa'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1ay, diğer yönetmeliklerin yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde, sendikaların görüşleri alınarak Maliye, Çalışma Bakanlıkları ile Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacağı kabul edilmiştir.

Bu yönetmeliklerin tamamı sendikalar ile ilgili olduğu ve sendikaların uygulamanın bizzat taraf olacakları ortada olduğundan, yönetmeliklerin hazırlanmasında sendikaların sadece görüş veren değil, bizzat hazırlayan konumunda olması gerekirdi. Bu haliyle düzenleme idarenin/yasakoyucunun belirleyici irade olma özelliğinden vazgeçmediğinin bir göstergesidir.

Bu maddenin eleştiriyi hak eden yönü de; İlgili yönetmeliklerin hazırlanmasında sadece konfederasyonların görüşlerinin alınmasıyla yetinileceğinin belirtilmesidir. Oysa yönetmeliklerin baştan sona, sendika ve konfederasyonlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığınca birlikte hazırlanması gerekirdi. Hatta bu yönetmeliklerin hazırlanmasında uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulması da çok yerinde olurdu.

--- **Kanun'un 43. maddesinde** bu yasada hüküm bulunmayan hallerde Sendikalar Yasası, Demekler Yasası, Medeni Yasa ve kamu personeline ilişkin yasa hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

--- **Geçici 3. madde** ile hizmet kollarındaki yeni kurulacak sendikalara belli üye sayılarına ulaşmaları halinde, yetkili sendikalar belirlenene kadar yani 2002 Temmuz ayına kadar % 5 üyelik şartı aranmaksızın aidat kesimi yapma hakkı getirilmiştir. Sendikaların bu sayılara ulaşıp ulaşmadığını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı belirleyerek Resmi Gazetede yayınlayacaktır.

Bu şekilde aidat toplamaya hak kazanan sendikaların yöneticilerinin aylıksız izinli geçen sürelerine ilişkin aylık ve özlük hakları , Bakanlığın belirlemesinin Resmi Gazete'de yayınlanmasından sonra kendilerine ödenecektir.

--- **Geçici 4.madde** ile, özellikle belediyelerde örgütlü sendikalar ile toplu sözleşme imzalaması nedeniyle yargılanmakta olan belediye başkanlarını ilgilendiren bir düzenleme getirilerek, bu kişiler hakkında idari, mali, adli takibat yapılamayacağı ve başlatılan işlemlerin de ortadan kaldırılacağı hüküm altına alınmıştır.

--- **Geçiş sürecine ilişkin geçici 6.madde** ile, varolan sendikaların, yasanın yürürlüğe girmesinden itibaren sekiz ay içinde mevcut tüzüklerine göre olağüstü genel kurul yapıp tüzük ve örgütlenmelerini yeni yasaya göre yapmaları, akabinde de yeni örgüt ve tüzüklerine göre ilk genel kurullarını yapmış olmaları

gerektiği belirtilmiş, bu süre zarfında belirtilen sürecin tamamlanmaması halinde sendikaların bu yasada tanımlı haklarını kullanamayacakları uyarısında bulunulmuştur.

---**Geçici Madde 7'de**, "Bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden itibaren faaliyette bulunan kamu görevlileri ile konfederasyon yöneticilerinin yetkili sendikalar belirlenene kadar özlük haklarının ödenmesine devam edilir" denilmiştir.

Bu madde tartışmalı olmakla birlikte Geçici Madde 3'ün son fıkrası ile birlikte değerlendirildiğinde mevcut sendikaların ve konfederasyonların yöneticilerinin de 12 Ağustos 2001 tarihinden itibaren yetkili sendikalar belirlenene kadar yani 2001 Temmuz ayının ilk haftasına kadar kurumlarınca aylıklı izinli sayılacağı şeklinde yorumlanabilir.

---**Kanun'un 45. maddesi** ile de bu Kanun'un 12 Ağustos 2001 tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

Sonuç: Yasa Bir 'Uyum' Düzenlemesidir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, Türkiye'nin taraf olduğu uluslar arası sözleşmeler uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülükleri yerine getirmek adına çıkarılmış bir "uyum yasası" niteliğindedir.

Türkiye Cumhuriyeti, (1) İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, (2) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, (3) Avrupa Sosyal Şartı, (4) 87, 98 ve 151 sayılı ILO Sözleşmeleri'ne taraf olmuş; bu sözleşmeler TBMM tarafından onaylandıktan sonra usulüne uygun bir biçimde yürürlüğe sokulmuştur. Anayasamızın 90. maddesi gereğince KANUN niteliği kazanmış bulunan bu sözleşme ve diğer uluslararası belgeler, iç hukukla bütünleşmiş, bağlayıcılık kazanmış ve pek çok yargısal karara da dayanak teşkil etmiştir.

- 3847 sayılı Kanunla kabul edilmiş olan 87 sayılı ILO sözleşmesine göre, Türkiye tüm çalışanların sendikal özgürlüklerini tanımış bulunmaktadır. Sözleşme; bu haktan tüm çalışanların yararlanacağını temel bir ilke olarak benimsemiş, sadece silahlı personel ile güvenlik kuvvetlerinin bu haktan hangi ölçülerde yararlanabilecekleri hususunu taraf ülkelerin inisiyatifine bırakmıştır. Bir başka ifade ile; 87 sayılı sözleşme, kamu görevlilerinin her hangi bir bölümünün bu haktan yoksun bırakılmasına olanak verecek bir düzenlemeye sahip bulunmamaktadır. Bu nedenle; 4688 sayılı yasanın, "Sendika Üyesi Olamayacaklar" başlığı altında yer alan 15. maddesi açıkça 87 sayılı sözleşmeye aykırı bulunmaktadır. Üstelik bu aykırılık, halen faaliyette bulunan ve tüzel kişiliği mahkeme kararları ile de sabit

olan bazı hizmet kolları bakımından, var olan bir hakkı ortadan kaldıracı bir nitelik taşımaktadır. Oysa; 87 sayılı sözleşmenin 8. maddesi şu amir düzenlemeye sahip bulunmaktadır: “yasalar bu sözleşme ile öngörülen güvencelere zarar verecek nitelikte olamaz veya zarar verecek şekilde uygulanamaz.” Bu düzenlemede göstermektedir ki; 4688 sayılı yasanın 15. maddesi ile getirilen yasaklama, 87 sayılı ILO Sözleşmesine açıkça aykırıdır.

- 4688 sayılı yasanın amacı, “kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi, (bütün bunlara bağlı olarak da) kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı oldukları konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulu arasında yürütülecek toplu görüşmelere ilişkin esasları düzenlemek” olduğuna göre; örneğin, askeri işyerlerinde görev yapan sivil nitelikli personelin sendika üyeliğine yasak getirilmesinde açıklanabilmesi olanaklı kamusal bir yarar bulunmamaktadır. Yasak ya da sınırlama “grev hakkı” için öngörülmüş olsa idi –doğru ya da yanlış- bunun –yürütülen kamu hizmetinin özelliği ve kesintisiz devamı gibi- kendi içerisinde bir mantığı bulunabilirdi; oysa, sendika üyeliğinin yasaklanması için “kendiliğinden menkul” bir mantık dahi bulunmamaktadır. Kanun koyucu yasama faaliyetinde bulunurken, toplumsal ihtiyaçları dikkate almak, yasanın tahsis olunduğu kamusal yararara işaret etmek durumundadır. Kanununun 15. maddesindeki yasaklamasının tekabül ettiği bir toplumsal ihtiyaç, dayandığı bir kamusal yarar bulunmamaktadır.
- 98 sayılı ILO Sözleşmesi’nin 4. maddesi “toplu pazarlık” hakkını düzenlemektedir. Sözleşmenin 4. maddesinde tanımlanan bu hakkın tarafları olarak “işçi ve işveren sendikaları”na atıfta bulunulması ve kamu görevlilerinin kapsam dışında bırakılması, aynı sözleşmenin 6. maddesinin hatalı yorumlaması ile ilgili bulunmaktadır. Nitekim, bu yorumlama hatası ILO İzleme Komitesi’nin raporları neticesinde hazırlanan 151 sayılı sözleşmenin imzaya açılmasıyla 151 sayılı sözleşmeye taraf ülkeler bakımından giderilmiştir. Bağımsız bir sözleşme niteliği taşımayan, daha çok bir yorum ve usul sözleşmesi olan 151 sayılı sözleşme ile, 98 sayılı sözleşmenin kapsamı, içerisine tüm kamu görevlileri de dahil edilecek şekilde genişletilmiştir. Bu nedenle, 98 sayılı sözleşmenin 4. maddesinin öngördüğü hak, kamu görevlileri bakımından da tanınmış bir hak durumuna gelmiştir. Sorun, “toplu pazarlık” hakkının, “toplu sözleşme” yerine “toplu görüşme” olarak kullanılarak kullanılamayacağına ilişkindir. Şüphesiz ki, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 11. maddesi, taraf ülkelere “(...) amaca varmak için kullanacağı araçları seçme özgürlüğü (...)” tanımaktadır. Ancak; Türkiye Cumhuriyeti, 98. sayılı sözleşmenin 4. maddesiyle öngörülen hakla ilgili olarak araç seçme özgürlüğünü işçiler bakımından seçmiş ve bu aracın “toplu sözleşme” olacağını yasama organı eliyle belirlemiştir. Gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin “çalışanların ayrımcılığa

karşı korunma” güvencesi, gerekse Anayasamızın 10. maddesinin “Kanun Önünde Eşitlik İlkesi”, toplu pazarlık hakkının kamu görevlileri bakımından da “toplu sözleşme” olarak belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Tersine bir yaklaşım, Anayasa’ya da, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne de aykırı olacaktır.

- Kamu görevlilerinin çalışma şartlarının belirlenmesinde kullanılacak aracın “toplu sözleşme” olmasını gerekli kılan bir başka hukuki argüman da, Avrupa Sosyal Şartıdır. Türkiye’nin 3581 sayılı kanunla onayladığı Avrupa Sosyal Şartı’nın II. Bölümün 6. maddesinde yer alan “toplu pazarlık” hakkına, Türkiye’nin “çekince” koyduğu bilinmektedir. Ancak; uluslar arası hukukta, “sözleşmeler”i, “şart”lardan ayırt eden en temel özellik, şartlara konulan çekinceye konu hükmün, iç hukukta yapılacak düzenlemeye kadar taraf ülkeye yükümlülük getirmemesidir. Ancak; şarta taraf olan ülke, çekince koyduğu hususla ilgili olarak iç hukukta yapacağı düzenlemede şartın hükümlerine uymayı, düzenlemeyi bu hükme paralel olarak yapacağını da taahhüt etmiş olmaktadır. TBMM, kamu görevlileri ile ilgili olarak yapmış olduğu yasa düzenlemesinde, diğer sözleşmelerle bağlı olduğu gibi, Avrupa Sosyal Şartı’nın daha önce çekince koyduğu bu maddesi ile bağlı bulunmaktadır. Bu itibarla, kamu görevlilerine toplu pazarlık yerine toplu görüşme müessesesini öngören 4688 sayılı yasa Avrupa Sosyal Şartı’na da aykırıdır.

DÖKÜM

ÇÖP HİZMETLERİNDE TAŞERONLAŞMA 2001

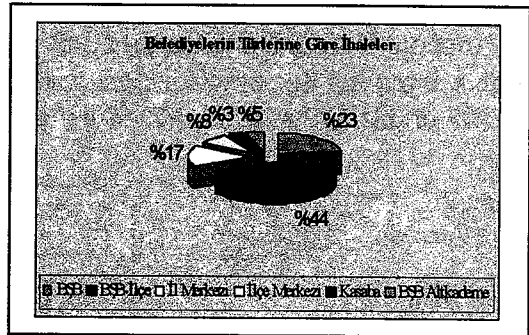
2001 yılında Resmi Gazete’de duyurulan belediye ihalelerinin büyük çoğunluğunu çöp ve kent temizliği hizmetleri, park-bahçe ve yeşil alanların temizliği, bakımı ve onarımı, kanalizasyon, su, yol, park-bahçe inşaatı ihaleleri oluşturmaktadır. Hizmetlerin taşeronlar eliyle görülmesi amacıyla, belediyeler tarafından 343 ihale duyurusu yapılmıştır. Bu ihaleleri yapan belediye sayısı 124, ihaleye çıkarılan belediye hizmetleri toplamı 222.8 trilyon lira olmuştur.

Belediyelerin Türlerine Göre İhaleler

2001 yılı ihalelerinde, ihale bedeli bakımından birinci sıra %72 oran ile büyükşehirlere ait olmuştur. Bu oranın %44’ünü BŞB-ilçe belediyeleri, %5’ini BŞB-alkademe belediyeleri, %23’ünü ise BŞB kendisi gerçekleştirmiştir. Çöp hizmetlerinde ağırlıklı ihale makamı BŞB-ilçe belediyeleridir.

İhalelerin %17’si il merkezi belediyelerinde gerçekleşirken, %8 ilçe merkezi belediyelerinde, %3’lük kısmı kasaba belediyelerinde gerçekleşmiştir.

Türü	Milyar TL
BŞB	50.714
BŞB-ilçe	99.758
İl Merkezi	36.859
İlçe Merkezi	17.021
Kasaba	7.669
BŞB Altkademe	10.789
TOPLAM	222.811

Çıkan ihale sayısı bakımından değerlendirilirse oranların değişmediği görülmektedir. 2001 yılında açılan toplam 343 ihalenin 95’i BŞB, 12’si BŞB altkademe ve 117’si BŞB-ilçe belediyesi olmak üzere toplam 224’ü büyükşehirler tarafından açılmıştır. İhalelerin 55’i il

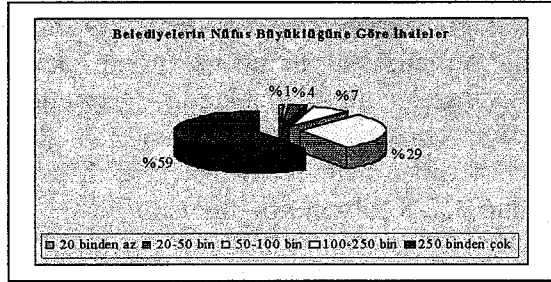
Merkezi, 44'ü ilçe merkezi, 20'si kasaba/belde belediyesi tarafından başlatılmıştır. Bu dağılım 2000 yılı ihalelerinde de aynı olmuştur.

Belediyelerin Nüfus Büyüklüğüne Göre İhaleler

Belediye hizmetlerinde taşeronlaşma, nüfusu 50.000'den çok olan belediyelere ait olduğu bir gerçektir. İhalelerin %95'i 50 binden çok belediyeler tarafından açılmıştır.

İhale tutarı bakımından en büyük dilimi nüfusun 250 binden büyük kent belediyeleri oluşturmaktadır. 2001 yılındaki ihalelerin %59'u bu grup belediyeler tarafından açılmıştır.

Nüfus	Milyar TL
20 binden az	1.794
20-50 bin	8.382
50-100 bin	16.345
100-250 bin	64.271
250 binden çok	132.019
TOPLAM	222.812

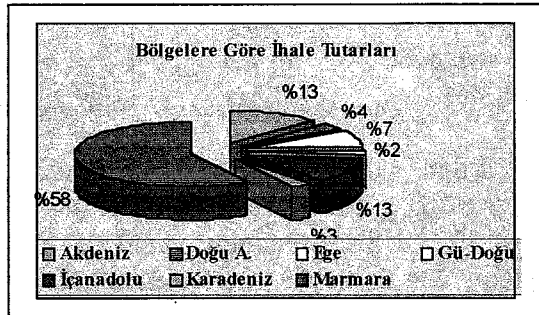

İkinci sırayı, %29'luk bir oranla nüfusu 100 bin – 250 bin olan belediyeler alırken, üçüncü sırayı ise %7'lik oranla nüfusu 50 bin - 100 bin arasında olan belediyeler almaktadır. Nüfusu 50 binden az olan belediyelerin ihale toplamı içindeki payı ise sadece %5'tir.

Bölgelere Göre İhaleler

2001 yılında ihalelerin tutarları bakımından %58'lik oranla Marmara Bölgesi belediyeleri ilk sırayı alırken, ikinci sırayı %13'lük eşit oranlarla İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri paylaşmaktadır. Bunu sırayla %7'lik oranla Ege, %4'lük oranla Doğu Anadolu, %3'lük oranla Karadeniz ve %2'lik oranla Güney Doğu Anadolu bölgeleri takip etmektedir.

Bölge	Milyar TL
Akdeniz	28.259
Doğu Anadolu	7.907
Ege	16.552
Güneydoğu	5.502
İçanadolu	28.499
Karadeniz	6.579
Marmara	129.514
TOPLAM	222.811

Belediye Adı (343 Bld.)	Belediye Türü	2001 YILI BELEDİYE ÇÖP VE TEMİZLİK İHALELERİ, (Resmî Gazete Derlemesi)	İhale Tutarı (TL)
Adana BŞB	BŞB	Belediye sorumluluğundaki meydan, bulvar, cadde ve anayollarda kullanılmak üzere 25.000 ton temel malzeme temini işi.	115.704.175.000
Adana BŞB	BŞB	Rekreasyon alanları, parklar, adalar, refüj ve kaldırımlardaki yeşil alanlar, çiçek tava ve partellerin çiçeklerinin temini, ekimi, dikimi, bakım ve temizliği işi.	1.978.025.359.100
Adana BŞB	BŞB	Sofulu çöplüğünün atık bertarafı depolama ve kapatma işi.	350.000.000.000
Adana BŞB	BŞB	Anayollar, bulvarlar, hal ve otopark kompleksleri, sahil yolları, D/400 karayolu ve rekreasyon alanlarının temizliği ve bakımı işi.	2.225.965.527.290
Ankara BŞB	BŞB	Batıkent-Ostim parkları bakım onarım	306.848.053.506
Ankara BŞB	BŞB	Ankara prestij parkları bakım onarım işi	773.117.353.776
Ankara BŞB	BŞB	Kentçi 2. Bölge refüjlerin bitkisel ve yapısal onarımı işi	333.495.694.936
Ankara BŞB	BŞB	Kentçi 1. Bölge refüjlerin bitkisel ve yapısal onarımı işi	254.671.974.686
Ankara BŞB	BŞB	2. Bölge parkları bakım onarım işi	457.248.542.456
Ankara BŞB	BŞB	Eryaman, Sincan, Etimesgut park bakım onarım işi	291.134.810.486
Ankara BŞB	BŞB	4. Bölge kent girişleri orta refüjleri bitkisel bakım onarım	308.706.934.916
Ankara BŞB	BŞB	1. Bölge kent girişleri orta refüjleri bitkisel bakım onarım	326.682.025.166
Ankara BŞB	BŞB	2. Bölge orta refüjleri bitkisel bakım onarım	307.773.248.516
Ankara BŞB	BŞB	Ankara'nın muhtelif cadde ve bulvarlarındaki andazit plaktaş kaplamalarının makine ile süpürülmesi işi.	334.014.082.892
Antalya BŞB	BŞB	Hasan Subaşı Kültür Parkı peysaj bakım işi	130.644.092.420
Antalya BŞB	BŞB	Bulvarların, mezarlıkların genel temizlik hizmetleri ile çöp taşıma işi.	251.029.881.000
Antalya BŞB	BŞB	Toptancı hal kompleksi, bulvarların ve mezarlıkların genel temizlik hizmetleri ile çöp taşıma işi.	219.152.828.500
Bursa BŞB	BŞB	Belediye hizmet binası ve diğer birimlerin temizlik hizmetleri	516.102.290.000
Bursa BŞB	BŞB	Yıldırım bölgesi parklar, ağaçlandırmaya alanları bakım işi	230.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	Botanik Parkı, Hayvanat Bahçesi ve parklar ve ağaçlandırma alanları bakımı	187.000.000.000

Bursa BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	380.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	Muhtelif mahallelerde içmesuyu şebeke rehabilitasyonu ve yeni şebeke inşaatı işi.	350.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	İçmesuyu şebeke rehabilitasyonu ve yeni şebeke inşaatı işi.	500.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı işi.	500.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	Muhtelif mahallelerde içmesuyu şebeke rehabilitasyonu ve yeni şebeke inşaatı işi.	500.000.000.000
Bursa BŞB	BŞB	Kent katı atık sıhhi depolama sahasının işletimi, tıbbi atıkların toplanması ve taşınması işi.	730.330.000.000
Eskişehir BŞB	BŞB	Seyitgazi you üzerinde bulunan katı atık toplama alanının işletime hakkı ihalesi.	180.000.000.000
Gaziantep BŞB	BŞB	100. Yıl Atatürk Kültür Parkının bakım ve temizlik işi	227.420.328.552
Gaziantep BŞB	BŞB	Gatem bölgesi refüjler ve kaldırımlar ve yeşil alanların bakım ve temizliği işi	80.033.738.940
Gaziantep BŞB	BŞB	Gazikent bölgesi parkları ve yeşil alanları bakım onarım işi	106.628.756.140
Gaziantep BŞB	BŞB	Düztepe kültür parkının yeniden düzenleme yapılması işi	111.600.000.000
Gaziantep BŞB	BŞB	İmar yolu düzenleme inşaatı işi.	153.064.710.000
Gaziantep BŞB	BŞB	Belediye hizmet binası, İyatro salonu, toplantı salonları, düşkünlerevi vs.bu binaları çevreleyen tüm bahçe, bahçe duvarı ve iç yollarının temizliği işi.	251.532.045.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Beyoğlu 1. Bölge Park bakım onarım, yeşil alan tanzimi işi	450.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Beyoğlu 2. Bölge park bakım onarım, yeşil alan tanzimi	440.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Beyoğlu 3. Bölge park bakım onarım, yeşil alan tanzimi işi	385.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Haliç 1. Bölge parklarının bakım ve onarımı ile yeşil alanların tanzimi	460.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Haliç 2. Bölge parklarının bakım ve onarımı ile yeşil alanların tanzimi	416.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Sarıçi parklarının bakım ve onarımı ile yeşil alanların tanzimi	470.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Avrupa Yakası İstasyonlarında toplanan çöplerin düzenli depolama alanına taşınması işi	281.514.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Ayva Yakası İstasyonlarında toplanan çöplerin düzenli depolama alanına taşınması işi	184.624.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	İstanbul surdışı 1. Bölge parklarının bakım onarım ile yeşil alanların tanzimi	565.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	İstanbul surdışı 2. Bölge parklarının bakım ve onarım ile yeşil alanların tanzim işi	520.000.000.000

Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu 4. Bölge parklarının bakım ve onarım ile yeşil alan tanzimi	532.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu 5. Bölge parklarının bakım onarım ve yeşil alanların tanzimi	415.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu 1. Bölge parklarının bakım onarım ve yeşil alanların tanzimi	515.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu 2. Bölge parklarının bakım onarım ve yeşil alanların tanzimi	615.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu 3. Bölge parklarının bakım onarım ve yeşil alanların tanzimi	730.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu Yakası stüs havuzlarının bakım ve onarım işi	200.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Boğaziçi Köprüsü -Cevizlibağ Kavşağı yeşil alan bakım ve onarım işi	380.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Boğaziçi Köprüsü-Kozyatağı Kavşağı yeşil alan bakım ve onarım işi	360.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Mahmutbey Kavşağı-Çobançeşme yeşil alan bakım ve onarım işi	452.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Fatih Sultan Mehmet Köprüsü-Mahmutbey kavşağı yeşil alan bakım ve onarım işi	395.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Anadolu Yakası Tem bağlantı yolları yeşil alanların bakım ve onarım işi	372.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Kozyatağı-Tuzla Kavşağı yeşil alan bakım ve onarım işi	445.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Cevizlibağ-Haramidere Kavşağı yeşil alan bakım ve onarım işi	435.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Uğur Mumcu Mah. Muhtelif parkların inşaatı	500.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Gaziosmanpaşa Gazi Parkı düzenleme inşaatı	2.400.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Bayrampaşa ilçesi şehir parkı düzenlemesi 2. Kısım inşaatı	4.250.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Kasimpaşa Sururi Parkı yenileme inşaatı	220.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Kadıköy-Küçükbakkalköy katı atık aktarma istasyonu onarım ve ilave inşaat işi.	500.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Istanbul 3. Bölge anaarter ve anaarter niteliğindeki yollarda yağmursuyu problemi olan yerlerde gerekli bakım, onarım ve yenileme çalışmaları.	300.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Istanbul 4. Bölge anaarter ve anaarter niteliğindeki yollarda yağmursuyu problemi olan yerlerde gerekli bakım, onarım ve yenileme çalışmaları.	290.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Istanbul 5. Bölge anaarter ve anaarter niteliğindeki yollarda yağmursuyu problemi olan yerlerde gerekli bakım, onarım ve yenileme çalışmaları	280.000.000.000
Istanbul BŞB.	BŞB	Istanbul 1. Bölge anaarter ve anaarter niteliğindeki yollarda yağmursuyu problemi olan yerlerde gerekli bakım, onarım ve yenileme çalışmaları işi.	310.000.000.000

İstanbul BŞB.	BŞB	İstanbul 2. Bölge anaarter ve anaarter niteliğindeki yollarda yağmursuyu problemi olan yerlerde gerekli bakım, onarım ve yenileme çalışmaları işi.	320.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Kağıthane Sadabat Çamlık Parkı düzenleme inşaatı.	250.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Asfalt alımı ve serimi işi.	570.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Anadolu Yakası 1. Bölge mezarlıkların temizlik onarım ve bakım işi.	97.105.169.949
İstanbul BŞB.	BŞB	Anadolu Yakası 2. Bölge mezarlıkların temizlik onarım ve bakım işi.	177.891.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	1. Bölge mezarlıkların temizlik onarım ve bakım işi.	101.851.919.849
İstanbul BŞB.	BŞB	2. Bölge mezarlıkların temizlik, onarım ve bakım işi.	56.734.590.849
İstanbul BŞB.	BŞB	Muhacir Sokakta bulunan Zabita Parkı inşaatı işi.	150.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Kartal-Üsküdar Caddesi ve Kızılay Bulvarı Yaya Bölgeleri düzenleme inşaatı işi.	2.500.000.000.000
İstanbul BŞB.	BŞB	Pendik, Süüntepe Mahallesi, 239 EFIVb pafta, 6042 ada üzerinde park düzenleme inşaatı işi.	80.000.000.000
İzmir BŞB	BŞB	Yol meydana ve benzeri alanlara asfalt serilmesi işi	300.941.757.912
İzmir BŞB	BŞB	Hairmandalı katı atık depolama alanında çöplerin serilmesi, sıkıştırılması ve toprak ile örtülmesi işi.	835.866.382.500
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	1.360.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	1.600.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	600.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	1.270.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Beştepeler parkı altyapı otomatik sulama işi	125.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	690.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Kanalizasyon inşaatı	1.317.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Beştepeler bölge parkı altyapı istinat duvarı inşaatı.	210.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	İçmesuyu inşaatı	425.000.000.000
Kayseri BŞB	BŞB	Park-Bahçe orta refüjlerin yapım, bakım, temizlik, beklilik hizmetleri.	970.515.000.000
Konya BŞB	BŞB	Hatip, Meram Eski Yol caddelerinin tretuvar düzenleme, Meram ve Karatay Bölgesinde çeşitli caddelerin tamiratlarının yapılması işi.	120.000.000.000

Konya BŞB	BŞB	Dr. Halil İbrahim, Barış, 3 nolu geçekodu önleme bölgesi giriş yollarının düzenlenmesi ve selçuklu bölgesinde çeşitli caddelerin teminatlarının yaptırılması işi.	140.000.000.000
Konya BŞB	BŞB	Merkez IV. Kısırm Kanalizasyon inşaatı işi.	500.000.000.000
Konya BŞB	BŞB	Merkez Karaman yolu civarı kanalizasyon inşaatı işi.	300.000.000.000
Konya BŞB	BŞB	Su ve atıksu abonelerinin endekslerinin okunması, tahakkuklarının hazırlanması ve ihbarnamelerinin dağıtımı işi.	290.554.560.000
Mersin BŞB	BŞB	Caddelerin kaldırım ve bordür yapılması işi	700.000.000.000
Mersin BŞB	BŞB	Şehir içi yollarının yenilenmesi, bordür, parke, kaldırım yağmursuyu, yol gövdelerinin yenilenmesi işi.	1.500.000.000.000
Samsun	BŞB	Çöp istasyonu düzenli çöp depolama yapımı işi	119.282.220.000
Seyhan	BS-ilçe	Toros Mah. Muhtelif sokaklar kaldırımı ve yol yapılması işi.	688.734.000.000
Seyhan	BS-ilçe	Meydan Mah. Muhtelif sokaklar ve Kıbrıs Cad. kaldırım ve yol yapımı işi.	226.330.000.000
Seyhan	BS-ilçe	Vefa Cad. ve Barış Mah. Yol ve kaldırım inşaatı.	201.663.000.000
Yenimahalle	BS-ilçe	75 adet parkın bakım işi	237.992.057.569
Çankaya	BS-ilçe	1, 2, 3 ve 4. Bölge parklarının bakım onarım ve temizlik işlerinin yapılması işi	150.510.100.000
Sincan	BS-ilçe	Sokak, cadde ve Pazar yerlerinin süpürülmesi ve çöpün nakli işi.	143.978.359.830
Sincan	BS-ilçe	Yeşil alan ve parkların sulama işlerinin yaptırılması işi.	135.001.920.000
Mamak	BS-ilçe	Sokak, cadde ve Pazar yerlerinin süpürülmesi çöplerin toplanması	383.935.188.875
Keçiören	BS-ilçe	500 km. cadde ve sokak temizliği ve park temizliği işi.	1.827.902.127.600
Etimesgut	BS-ilçe	20.000 ton asfalt alım ve asfalt serim işi.	437.271.168.248
Etimesgut	BS-ilçe	Meskun alanların katı atıklarının toplanması, toplanan katı atıkların çöp toplama ve imha merkezlerine nakli ile cadde, sokak, meydan ve Pazar yerlerinin süpürülmesi işi.	1.473.545.994.450
Yıldırım	BS-ilçe	Mahalle ve sokaklarda sıcak asfalt kaplama ve yama yapılması işi	1.035.075.739.740
Yıldırım	BS-ilçe	Bordür, tretuvar ve merdiven işi	198.044.894.694
Niğde	BS-ilçe	Muhtelif semtlerde tretuvarların kaplanması ve onarılması işi	197.244.845.585
Niğde	BS-ilçe	İzmir yolu güneyinde yer alan mahallelerin cadde ve sokaklarının temizliği ve nakliyesinin yapılması işi.	488.520.944.324

Niğde	BS-İlçe	İzmir yolu kuzeyindeki park ve bahçelerin bakımı, onarımı, bitkilendirilmesi ve mevcut ağaçlandırma alanlarının bakımı ve yeni ağaçlandırma alanları oluşturulması işi.	576.963.258.506
Yıldırım	BS-İlçe	Arabayatığı, Anadolı, Bağlaratı vs.33 mahalle, bölge ve ana arter çöplerinin toplanması, nakliyesi, ve temizliği, alt ve üst geçitlerin temizliği, kamu kurumlarının katı atıklarının toplanması, temizliği ve nakliyesi, kış aylarında kömür curuflarının toplanması, temizliği ve nakliyesi işi.	1.844.083.820.229
Yıldırım	BS-İlçe	Akçağlayan, Baruthane, Beyazıt, Davutkadı vs.33 mahalle, bölge ve ana arter çöplerinin toplanması, nakliyesi, ve temizliği, alt ve üst geçitlerin temizliği, kamu kurumlarının katı atıklarının toplanması, temizliği ve nakliyesi, kış aylarında kömür curuflarının toplanması, temizliği ve nakliyesi işi.	1.835.200.947.054
Niğde	BS-İlçe	Bordür, tretuar, kıltılı parke döşenmesi ve çevre düzenlenmesi işi.	294.304.475.276
Yıldırım	BS-İlçe	Belediye sınırları içinde bulunan ve yeni oluşturulacak parkların, yeşil alanların, ağaçlandırma alanlarının 1 yıllık temizliği, korunması, sulanması, bakımı ve çimlerinin biçilmesi işi.	633.996.368.868
Osmangazi	BS-İlçe	(1. Bölge) 45 mahallenin çöplerinin toplanması, temizliği ve nakliyesinin yapılması işi.	2.268.047.661.372
Osmangazi	BS-İlçe	Belediye sınırları içinde bulunan, sulanması, çimlerinin biçilmesi, temizlenmesi ve çıkan artıkların belediye çöp dökmüş sahasına taşınması işi.	661.457.675.784
Osmangazi	BS-İlçe	(2. Bölge) 23 mahallenin çöplerinin toplanması, temizliği ve nakliyesi işi.	1.829.014.706.100
Osmangazi	BS-İlçe	(3. Bölge) 25 mahallenin çöplerinin toplanması, temizliği ve nakliyesi işi.	2.042.346.766.914
Şahinbey	BS-İlçe	Çöp toplama ve park bahçe bakım onarım	932.624.392.216
Şehitkamil	BS-İlçe	Belediye sınırları içinde bulunan bütün mahallelerin çöp toplama, süpürme ve çöp nakli işi.	2.160.000.000.000
Güngören	BS-İlçe	Yol, bordür, tretuar ve müteferrik işler inşaatı işi.	200.000.000.000
Sarıyer	BS-İlçe	Çöp toplama ve nakli ile yolların süpürülmesi işi	166.673.089.050
Avclar	BS-İlçe	Park ve yeşil alanların bakım, onarım ve yenileme işi	320.000.000.000
Beşiktaş	BS-İlçe	Temizlik, çöp toplama ve nakli işi	783.746.101.780
Kadıköy	BS-İlçe	Yol, kanal, tretuar çökme, tamir işleri	376.128.857.286
Sarıyer	BS-İlçe	Çöp toplama, nakli ve yolların süpürülmesi işi	1.870.460.915.371
Ümraniye	BS-İlçe	Yağmursuyu, atıksu, yol, bordür ve tretuar inşaatı işi	546.948.939.637
Esenler	BS-İlçe	Turgut Reis Parkında yol, bordür, tretuar ve park düzenleme işi	254.590.618.518
Kadıköy	BS-İlçe	Yol ve kaldırım yapımı işi	360.000.000.000

Kadıköy	BS-ilçe	Hizmet binalarının bakımı ve onarımı işi	400.000.000.000
Pendik	BS-ilçe	Çöp toplama ve nakli	2.387.805.985.500
Avclar	BS-ilçe	Temizlik işi	283.091.567.000
Kağıthane	BS-ilçe	1. Kısım park ve bahçelerin bakım ve onarım işi	202.011.492.536
Kağıthane	BS-ilçe	2. Kısım park ve bahçelerin bakım, onarım işi	200.530.533.723
Eminönü	BS-ilçe	Çöp toplama, Pazar yerlerinin temizliği, çöplerin imha sahasına nakli	1.452.524.288.738
Kadıköy	BS-ilçe	Yağmursuyu kanalı yapımı işi.	375.000.000.000
Pendik	BS-ilçe	Muhtelif mahalleler asfalt taşıma, asfalt yama, asfalt serme ve sıkıştırma işi	125.293.968.350
Esenler	BS-ilçe	Cengiz Topel Cad. ve Turgut Reis Parkında yol, bordür, tretuvar, park ve hizmet binası düzenlemesi ve müteferrik işler inşaatı.	254.550.618.518
Kadıköy	BS-ilçe	Kadıköy'ün muhtelif semtlerinde bordür, tretuvar yapımı işi.	357.145.815.031
Pendik	BS-ilçe	Asfalt taşıma, asfalt serme ve sıkıştırma işi.	227.996.878.750
Şişli	BS-ilçe	Gündüz çöplerini toplama, yükleme, süpürme ve çöp sahasına nakli ile muhtelif cadde ve sokakların süpürülmesi işi.	1.002.644.704.845
Bağcılar	BS-ilçe	Ağaç ve yeşil alan sulama işi.	199.464.470.000
Sarıyer	BS-ilçe	Semt pazarlarının yıkınması iş.	357.650.000.000
Avclar	BS-ilçe	Avclar kuzey bölgesi asfalt yol kaplama işi	150.000.000.000
Avclar	BS-ilçe	Avclar güney bölgesi asfalt yol kaplama işi	150.000.000.000
Şişli	BS-ilçe	Çöp toplama ve taşıma, Pazar yerlerinin temizlenmesi ve yıkınması işi.	1.390.494.165.650
Kadıköy	BS-ilçe	Belediye başkanlık binası güçlendirme inşaatı işi.	215.696.592.527
Zeytinburnu	BS-ilçe	Nuripaşa ile Sümer Mahallesi ve bazı sokaklara yol, bordür ve tretuvar döşenmesi işi.	230.050.168.496
Zeytinburnu	BS-ilçe	Gökaltın-Yenidoğan Mah. Yol, bordür, tretuvar, baca yükseltme ve zgara temizleme işi.	220.304.162.504
Zeytinburnu	BS-ilçe	Çırpıcı-Veliefendi mahallelerinde yol, bordür, tretuvar yapılması işi.	220.304.093.380
Zeytinburnu	BS-ilçe	Kazlıçeşme-Telisz Mah. Yol, bordür, tretuvar yapılması işi.	209.999.927.430
Pendik	BS-ilçe	Muhtelif mahallelerde yağmursuyu kanalı, yayalaştırma ve bordür tretuvar döşeme inşaatı işi.	250.005.648.457

Pendik	BS-ilçe	Kurtköy, Şeyhli Güllübağlar mah. Ve çevre yağmursuyu kanalı, yayalaştırma ve bordür tretuvar döşeme işi.	400.000.072.692
Bakırköy	BS-ilçe	Osmaniye, Yenimahalle, Kartaltepe, Zuhuratbaba, Ataköy mahalleleri asfalt kaplama yama inşaatı işi.	150.325.380.981
Bakırköy	BS-ilçe	Yeşilyurt, Yeşilköy, Florya, Bakırköy mahalleleri asfalt kaplama yama inşaatı işi.	150.030.327.043
Zeytinburnu	BS-ilçe	Seyitnizam-Merkezefendi-Maltepe mahallelerinde yol-bordür-tretuvar yapım işi.	220.304.093.980
Zeytinburnu	BS-ilçe	Yeşiltepe-Beşelsiz mahallelerinde yol-bordür-tretuvar yapım işi.	214.999.930.840
Bakırköy	BS-ilçe	Bakırköy Osmaniye, Yenimahalle, Kartaltepe, Zuhuratbaba, Ataköy mahalleleri asfalt kaplama ve yama inşaatı işi.	150.325.080.981
Eyüp	BS-ilçe	Fahri Korutürk Caddesi ve yan yolların yayalaştırılması ve aydınlatılması işi.	140.797.807.577
Sarıyer	BS-ilçe	Sarıyer ilçe sınırları içerisinde bulunan daimi ve geçici Pazar yerlerinin yıkanması işi.	276.000.000.000
Bahçelievler	BS-ilçe	Bahçelievler, Şirinevler, Siyavuşpaşa, Soğanlı Cumhuriyet Mahallelerin çöplerinin toplanması, nakli caddeler ve sokakların süpürülmesi, Pazar çöplerinin kaldırılması, Pazar alanlarının süpürülmesi, yıkanması işi.	2.166.580.308.400
Kağıthane	BS-ilçe	2002 yılı için çöp toplama ve nakli işi.	2.966.090.950.080
Eminönü	BS-ilçe	Belediye sınırları içinde kalan tüm caddeler, sokak, meydanların tamamı ile okulların, hastanelerin, resmi dairelerin, iş yerlerinin çöplerinin toplanması ile Pazar yerlerinin temizlenerek çöplerinin kaldırılması ve idarece gösterilecek çöp imha sahasına nakledilmesi işi.	1.930.142.479.358
Eminönü	BS-ilçe	Başkanlık hizmet binası ve Kadırga İman caddesindeki kültür merkezi binası ile Kadırga Hapishanesi, iç temizlik hizmetlerinin yaptırılması işi.	154.126.608.600
Kadıköy	BS-ilçe	Hasanpaşa başkanlık binası, evlendirme dairesi, İskele Başkanlık Binası ve diğer ünitelerin temizlik işi.	256.576.500.000
Bayrampaşa	BS-ilçe	Belediyeye ait sınırlar içerisinde tüm katı atık ve tıbbi atıkların toplanarak nakledilmesi, cadde ve sokakların el ile süpürülerek temizlenmesi, ana arterlerin makine ile süpürülmesi, Pazar yerlerinden çıkan atıkların toplanarak nakledilmesi işi.	319.400.490.842
Üsküdar	BS-ilçe	Belediye sınırları dahilinde çöp, molaz, inşaat artıkları toplama, nakli, cadde ve sokakların el ve makine ile süpürülmesi işi.	190.835.951.622
Bağcılar	BS-ilçe	Çöp toplama, nakli ve süpürge makineleri ile caddelerin süpürülmesi işi.	2.817.241.730.398
Zeytinburnu	BS-ilçe	Çöplerin toplanması, nakli ve sokakların süpürülmesi işi. (1. Bölge)	1.388.086.545.002
Zeytinburnu	BS-ilçe	Çöplerin toplanması, nakli ve sokakların süpürülmesi işi. (2. Bölge)	2.048.914.211.018

Eyüp	BS-İlçe	Eyüp-Alibeyköy-Kemerburgaz bölgesinde bulunan 20 mahallenin beton ve asfalt kaplama yollarının el ile süpürülmesi işi.	605.587.500.000
Esenler	BS-İlçe	Yolların süpürülmesi, tüm mahallelerin çöplerinin toplanması, yüklenmesi, nakli ile semt pazarı yerleri ve anacaddelerin yıkanması işi.	2.764.075.026.011
Eyüp	BS-İlçe	Eyüp-Alibeyköy-Kemerburgaz bölgesinde bulunan 20 mahallenin ve 17 adet semt pazarının çöplerinin toplanıp nakli ve Pazar yerlerinin yıkanması işi.	2.129.312.091.978
Pendik	BS-İlçe	Çöp toplama ve nakli ile cadde ve sokakların süpürülmesi, yıkanması işi.	3.196.948.938.840
Kadıköy	BS-İlçe	Selamlaşma Özgürük parkı bakı ve onarım işi.	211.151.050.971
Kadıköy	BS-İlçe	E-5 üstü parkların, refüjlerin yeşil alanların bakım ve onarımı işi.	350.027.602.948
Kadıköy	BS-İlçe	E-5 altı parkların, refüjlerin yeşil alanların bakım ve onarımı işi.	316.494.805.977
Üsküdar	BS-İlçe	Belediye başkanlığı ve hizmet birimlerinin koridor, büro, tuvalet, lavabo ve çevre temizliği işi.	387.621.216.000
Bağcılar	BS-İlçe	Başkanlık hizmet binası ve eklerinin 2002 temizlik işi.	183.299.328.000
Kağıthane	BS-İlçe	Belediye sınırları içinde bulunan çeşitli mahallelerde cadde ve sokakların süpürülme işi.	729.165.263.250
Kartal	BS-İlçe	Çöp toplama, Pazar yerlerini süpürme ve çöp taşıma işi.	2.930.717.585.688
Sarıyer	BS-İlçe	Temizlik İşleri Müdürlüğü muhtelif işlerde çalıştırılacak iş gücü alımı.	1.742.800.663.520
Ümraniye	BS-İlçe	Belediye hizmet binası iç, dış ve belediyeye bağlı birimlerin iç, dış ve umum temizliği işi.	253.931.375.000
Ümraniye	BS-İlçe	Yeşil alanların bakımı, gübrelenmesi, saha tanzimi ve park yapımı işi.	3.075.326.172.100
Üsküdar	BS-İlçe	Üçüncü bölge park ve yeşil alanlarının bakım ve onarım işi.	144.730.145.300
Üsküdar	BS-İlçe	Birinci bölge park ve yeşil alanlarının bakım ve onarım işi.	142.960.252.146
Üsküdar	BS-İlçe	İkinci bölge park ve yeşil alanlarının bakım ve onarım işi.	141.823.680.688
Tuzla	BS-İlçe	Sokakların temizliği, çöplerin, atıkların toplanması ve çöp döktüm alanına taşınarak istenilen yere dökülmesi işi.	230.164.102.300
Ümraniye	BS-İlçe	Çöp toplama, yükleme, nakli, Pazar yerleri, cadde ve sokakların süpürülmesi ve yıkanması işi.	5.019.718.457.590
Bayrampaşa	BS-İlçe	Parkların bakım, temizlik, koruma, sulama, çim ekilmesi, çiçek dikilmesi, onarım ve yapım işi.	950.000.000.000
Şişli	BS-İlçe	Gece çöplerini toplama, yükleme, çöp imha merkezine nakli ve yolların süpürülmesi işi.	4.242.298.187.160
Güngören	BS-İlçe	Çöplerin toplanması, nakli ve süpürülmesi 1. Bölge işi.	1.899.372.805.150

Güngören	BS-ilçe	Çöplerin toplanması nakli ve süpürülmesi 2. Bölge işi.	883.720.324.418
Bornova	BS-ilçe	Meydan, bulvar, cadde ve sokakların temizliği	380.905.594.108
Bornova	BS-ilçe	Belediye sınırları içindeki yeşil alanların temizliği ve sulanması	244.856.715.939
Bornova	BS-ilçe	Muhtelif sokaklarda tretuvar yapılması işi	200.829.680.020
Bornova	BS-ilçe	Belediye sınırları içinde yer alan meydan, bulvar, cadde ve sokakların temizlenmesi işi.	476.940.235.908
Bornova	BS-ilçe	Belediye sınırları içindeki yeşil alanların temizliği, sulanması, havuzların temizliği ve fidanlık hizmetleri işi.	253.569.512.862
Karşıyaka	BS-ilçe	Anaarteller ile Pazar yerlerinin temizlik ve çöp toplama işi.	1.846.340.000.000
Konak	BS-ilçe	168 mahalle ve bu mahallelerdeki tüm meydan, bulvar, cadde, sokak vb. yerler ile tretuvarların üzerindeki gezi alanlarının alt ve üst geçitlerin süpürme ve temizlik işi	2.858.183.176.480
Buca	BS-ilçe	38 mahalledeki ana arterlerin meydan, bulvar, sokak vb. yerler ile tretuvar kenarları ve üzerindeki gezi alanlarının süpürme ve ilçe dahilindeki semt pazarlarının ince temizliğinin yapılması işi.	682.312.365.450
Melikgazi	BS-ilçe	Alpaslan Mah. Park yapımı inşaatı işi.	115.000.000.000
Melikgazi	BS-ilçe	Cadde, sokak ve Pazar yerlerinin süpürülmesi, çöplerin konteynirlara doldurulması, nakli, umumi tuvaletlerin temizliği ve bakım ve onarımlarının yapılması işi.	1.074.345.975.000
Meram	BS-ilçe	Belediye sınırları içerisinde mahallelerin, tüm cadde ve sokaklarında bulunan ağaç diplerinin temizliğinin yapılması, buralara yeni fidanların dikilmesi, park ve yeşil alanların sulanması, çimlerinin biçilmesi, buralara yeni fidanların dikilmesi, mevcut fidanların bakımlarının yapılması, bütün ağaçların budanması ve ilaçlanması işi.	376.439.040.000
Meram	BS-ilçe	86 mahallenin, sokak, cadde meydanları ile bordür kenarları dahil kaldırımlar merkez ve semt Pazar yerlerinin temizlenmesi, katı atıklarının toplanması, süpürülmesi ve nakli işi.	1.594.136.220.000
Karatay	BS-ilçe	Muhtelif cadde, sokak ve alanların temizlenmesi ve çöplerin toplanması	363.100.000.000
Meram	BS-ilçe	Parke, oluktaşı temin ve döşettilmesi işi.	250.000.000.000
Meram	BS-ilçe	2. Kısım bordür, parke, oluktaşı temini ve döşettilmesi işi.	250.000.000.000
Karatay	BS-ilçe	2. Kısım muhtelif cadde, sokak ve alanların temizlenmesi ve çöplerin toplanması işi.	234.873.112.500
Selçuklu	BS-ilçe	58 mahallede çöp toplama işi.	1.038.963.412.325
Karatay	BS-ilçe	Muhtelif cadde, sokak ve alanların temizlenmesi ve çöplerin toplanması işi.	400.413.000.000

Adapazarı	İl Mırkz	Cumhuriyet, Kurtuluş, İstiklal, Ozanlar, Şeker, orta, Karaosman, Sakarya, Tekeler, Tuzla, Yağcılar, Yahyalar, Yenigün, Tepekum, Tığcılar mahallelerin ana cadde ve sokakları asfalt ve yol düzenleme işi.	1.339.218.722.432
Adapazarı	İl Mırkz	Serdivan, Erenler, Güneşevler beledelerinde ana cadde ve sokakları asfalt ve yol düzenleme işi.	1.240.714.853.633
Adapazarı	İl Mırkz	Semerciler, Yenidoğan, Papuçular, Yenicami, Akıncılar, C. Ahmediye, Mithatpaşa, Şirinevler, Hızırtepe, Güllük, Beşköprü mahallelerin ana cadde ve sokakları asfalt ve yol düzenleme işi.	1.323.338.631.009
Adıyaman	İl Mırkz	Su abonelerinin sayaçlarının endekslerinin okunması, okunan endekslerin el bilgisayarlarına işlenmesi.	173.919.966.000
Afyon	İl Mırkz	Beton asfalt serme ve sıkıştırma işi.	107.990.366.400
Amasya	İl Mırkz	Temizlik hizmetleri, çöp toplama ve nakli işi	464.667.408.000
Aydın	İl Mırkz	Şehir temizliği ve katı atık toplaması ve nakliye işçiliği işi.	404.054.160.642
Aydın	İl Mırkz	Beton ve betonarme borular ile beton parke ve bordür yapım işçiliği işi.	221.339.599.071
Balıkesir	İl Mırkz	Katı atık yönetimi işi.	1.789.386.914.312
Bandırma	İl Mırkz	Çınarlı, İhsaniye, Paşamescit, 100. Yıl, Günaydın, Hacı Yusuf, Levent, Dere vs. mahallelerinin evsel atık, küli, curuf, sokak süpürüntüleri, sulu atık gibi her türlü atıklarının toplanması ve nakli işi.	1.350.688.748.252
Bingöl	İl Mırkz	Cadde ve sokaklar ile kaldırımların süpürülmesi, yıkanması gibi her türlü temizlik işlerinin yapılması ve çöpler ile atıklarının belediyece gösterilecek çöp alanlarına nakli.	198.379.125.000
Burdur	İl Mırkz	İmar planı içinde bulunan mahallelerin cadde, sokak, bulvar, umuma açık yerler ile kaldırım ve refüjlerin süpürülmesi, yıkanması, soba ve kalorifer atıklarının toplanması işi.	469.900.000.000
Çankırı	İl Mırkz	Mücevvir alan sınırları içerisinde bulunan yerlerin genel temizliği ve çöplerin toplanması işi.	565.565.347.022
Denizli	İl Mırkz	Parklar-Refüjler-Havuzlar ve Mezarlıkların bakım ve onarım işi.	340.000.000.000
Denizli	İl Mırkz	Çöplerin toplanması ve çöp depolama alanına götürülmesi işi.	154.963.312.500
Denizli	İl Mırkz	İncilipinar Kültür Park ve Rekreasyon alanları inşaatı işi.	2.000.000.000.000
Denizli	İl Mırkz	Yunus Emre Mah. Kanalizasyon ve içmesuyu inşaatı	160.000.000.000
Edirne	İl Mırkz	Park sahaları ve orta refüjlerde bakım-onarım, temizlik ve sulama	193.332.428.000
Edirne	İl Mırkz	Katı atıkların toplanması, taşınması, Pazar yerlerinin katı atıklarının toplanması, taşınması Pazar yerleri ile muhtelif caddelerin süpürülmesi, şehrin muhtelif yerlerine atıkların toplanması, taşınması, tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve gömülmesi, atık bölgesinde toplanan atıkların düzenli bir şekilde	2.131.242.122.500

Elazığ	İl Mrkz	sahanın temizlenmesi, atık konteynirleri, pazar yerleri, alt geçitlerin yıkanması işi.	1.130.209.601.250
Elazığ	İl Mrkz	Belediye hizmet binası temizliği, cadde, sokak ve bulvarlarda asfalt kaplama yapılmadan önce temizlik işi	135.579.393.000
Elazığ	İl Mrkz	Atıksu Arıtma Tesisleri, Su Arıza, Hazar Gölü Kamp Tesisleri ile merkez hizmet binasının bakım ve temizlik işleri	129.055.648.500
Elazığ	İl Mrkz	Çim alanları ile belediyece dikilen ağaç ve süs bitkilerinin sulanması, ayrıca bu çim alanlarının ise biçilmesi işi	647.962.598.125
Elazığ	İl Mrkz	Belediye sınırları içinde bulunan mah. Cad. sok. ve bulvarların temizlenmesi, süpürülme ve her türlü temizlik işi.	454.206.285.000
Kahramanmaraş	İl Mrkz	Alan, mahalle ve bu mahalleleri birbirine bağlı cadde, sokak ve bulvarlar ile belediyeye ait hizmet binalarının temizlenmesi, süpürülme, yıkama ve her türlü temizlik işleri.	193.781.000.000
Kahramanmaraş	İl Mrkz	Park ve yeşil alanların bakım, sulama ve korunması işi.	1.923.710.806.975
Kahramanmaraş	İl Mrkz	Çöp toplama ve toplanan atıkların katı atık depo alanına taşınması işi.	733.948.520.000
Kahramanmaraş	İl Mrkz	Şehir içerisindeki park ve yeşil alanların, bakım, sulama koruma, çim biçim ve beççilik işi.	221.261.484.600
Karabük	İl Mrkz	El bilgisayarı ile endeks okuma, kapama, açma, kaçak su tespiti ve bilgisayar hizmeti, su, emlak vergisi, ilan reklam vergisi, kira gelirleri ve diğer vergilerin tahakkuk-tahsilatı, gelir, gider ve diğer programların on-line tahsilat, personel ve diğer uygulama programlarının belediyeye ait araç ve gereçleri kullanarak bakım, güncelleme ve programlama desteği ile bilgisayar sistemi ve çevre ünitelerinin bakım hizmetleri işi.	283.691.794.000
Karabük	İl Mrkz	Çöp toplama, toplanan çöplerin nakli	307.311.884.000
Karabük	İl Mrkz	Tüm mahalle cadde, sokak vs. yerlerin çöp toplama, temizlik ve nakli işi	524.264.862.000
Karaman	İl Mrkz	Tüm mahallelerin cadde, sokak, meydan ve kaldırımların; Pazar yerlerinin, park ve bahçelerin, okul, hastane ve resmi dairelerin önleri, dere yatakları ve bayırların, mahallelerde bulunan merdivenlerin, bordür dipleri ve kaldırımların temizlenmesi, çöpyerih toplanması, toplanan çöp ve katı atıkların belediyemizce gösterilecek alana nakledilmesi işi.	122.998.775.000
Kırıkkale	İl Mrkz	Asfaltlama çalışmalarında kullanılmak üzere temel malzeme alımı işi.	538.216.060.000
Kırıkkale	İl Mrkz	Kent içi temizlik ve hizmet faaliyetleri ile çöp öbküm alanına nakli	

Malatya	II Mrkz	Belediye sınırları içinde bulunan alanlar mahalleler cadde, sokak, kaldırımlar, ticari yönetim merkezlerinin temizlenmesi çöplerin toplanması belediyece gösterilecek yere nakli ve düzenli olarak depolanması, belediye birimlerinin temizlenmesi ve haşere ile mücadele işi.	3.434.909.916.392
Malatya	II Mrkz	Tüm park alanları, oturma grupları, gezinti ve dinlenme alanları, havuzların bakım, onarım ve temizlik işleri.	403.003.829.960
Manisa	II Mrkz	Park ve yeşil alanların bakım ve tanzimi işi.	797.000.000.000
Manisa	II Mrkz	Tüm cadde, sokak, kaldırım, meydan ve Pazar yerlerinin süpürülerek temizliğinin yapılması, çöplerinin toplanması, toplanan çöplerin belediye çöplüğüne kadar taşınması, Pazar yerleri ile idarece gösterilecek yerlerin yıkınması işi.	1.335.000.000.000
Muş	II Mrkz	İçmesuyu ikmal inşaatı	85.000.000.000
Muş	II Mrkz	Beton parke taşı döşenmesi işçiliği işi	77.873.400.000
Adapazarı	II Mrkz	47 adet mahallelerin ve şehir içi ve dışındaki prefabrik konutların çöp toplama, süpürme ve nakil işleri.	1.964.522.086.188
Sivas	II Mrkz	Muhtelif mahallelerin temizlenmesi işi	398.990.000.000
Sivas	II Mrkz	Belediye genel idari birimlerinin temizliği işi	260.785.000.000
Sivas	II Mrkz	Park ve yeşil alanların bakımı işi.	273.482.250.000
Şanlıurfa	II Mrkz	Belediye mücavir alan içerisinde bulunan bilimur yerlerin temizlik işi	199.323.967.000
Şanlıurfa	II Mrkz	Belediye mücavir alan içindeki her yerinin her türlü temizlik ve katı atık atımı işinin 300 işçi ile yapılması işi.	540.942.750.000
Şanlıurfa	II Mrkz	1. Bölge mücavir alan içerisinde bulunan bilimur yerlerin temizlik (süpürme) işi.	215.143.330.000
Şanlıurfa	II Mrkz	2. Bölge mücavir alan içerisinde bulunan bilimur yerlerin temizlik (süpürme) işi.	199.323.967.000
Tokat	II Mrkz	Mahalle, cadde, alan ve sokakların süpürme, çöplerin toplanması ve belediyece gösterilecek yere nakledilmesi işi.	412.238.676.000
Trabzon	II Mrkz	Belediye hizmet alanları içinde bulunan mahalle, cadde ve sokakların süpürülme ve katı atık toplanması işi	207.311.568.750
Trabzon	II Mrkz	Cadde ve sokakların süpürülmesi, süpürülen katı atıkların toplanıp bu güzergahtaki ev ve işyerlerinden çıkarılan katı atıklarla birlikte konteynerlere nakli işi.	273.165.360.000
Uşak	II Mrkz	19 mahalle, hastaneler, okullar ile özel ve resmi yerlerin çöplerinin toplanması, atık yerlerine taşınarak depolanması işi.	1.112.604.434.400

Van	İl Mrkz	Çöplerin toplanması, çöp yerlerinin temizlenmesi ve nakli	787.975.863.000
Yalova	İl Mrkz	Mücvir alanlar içerisinde kalan yerlerin evsel atıklarının toplanarak taşınması, meydana, cadde, sokak ve pazar yerlerinin süpürülerek yıkanması, ambalaj atıklarının toplanması vs. işi.	975.810.064.176
Yozgat	İl Mrkz	Çöp toplama işi	196.350.000.000
Zonguldak	İl Mrkz	Kül, çöp, harriyat toplama, nakil ve süpürme ayıklama işi.	733.518.863.040
Şuhut	İlçe Mrkz	Cadde ve sokakların beton parke-bordür taşı döşenmesi işi.	75.000.000.000
Manavgat	İlçe Mrkz	16 mahalle ve Manavgat Doğu mücavirinde katı atık toplanması, toplanan atıkların yüklenmesi, katı atık toplama sahasına nakli işi.	882.185.104.000
Bozöyük	İlçe Mrkz	Çöp, curuf, kömür taşı toplanması, çöp alanına nakil işi.	264.211.440.480
Bozöyük	İlçe Mrkz	Cadde ve sokaklara kilit parke taşı ve bordür döşeme işi.	198.049.309.600
Düzce	İlçe Mrkz	Mahallelerin, sokak, Pazar yerleri, parkların, dere yataklarının, ana cadde, meydan refüj ve kaldırımların temizlenmesi, süpürülmesi, çöplerin toplanması, çöp dökme alanına nakliyesi işi.	1.126.792.040.337
Osmangazi	İlçe Mrkz	27 sokakta beton, yol, merdiven, istinat duvarı, kaplama parke, tretuvar ve yol düzenlenmesi inşaatı	126.251.100.000
Osmangazi	İlçe Mrkz	Bordür ve tretuvar düzenleme işi	145.689.408.210
Osmangazi	İlçe Mrkz	Park, meydan ve çevre düzenleme işi.	199.978.031.724
Mustafakemalip aşa	İlçe Mrkz	Muhtelif cadde ve sokaklarda asfalt tamiri işi.	149.366.430.200
Osmangazi	İlçe Mrkz	Hamitler-Akpınar Mahallesi Hakimiyet Caddesi ve Hürriyet-Bağlarbaşı Mahallesi Okul Caddesi yol düzenleme inşaatı işi.	199.950.000.000
Gürsu	İlçe Mrkz	Kaplama asfalt yapımı işi	186.875.273.739
Kestel	İlçe Mrkz	Muhtelif cadde ve sokaklarına sıcak asfalt kaplama yapılması işi.	150.818.512.900
Mustafakemalip aşa	İlçe Mrkz	18 mahalle ve küçük sanayi sitesi, cadde ve sokaklar ile Pazartesi, Perşembe ve Pazar pazarlarının süpürülmesi, çöplerin toplanması, temizlenmesi ve çöp döküm merkezine nakliyesi iş.	398.938.311.516
Osmangazi	İlçe Mrkz	Asfaltlama ve yarma işi	1.500.000.000.000
Alaca	İlçe Mrkz	Çeşitli mahalle ve sokakların beton parke taşı dökme, taşıma döşeme, kum serilmesi ve süpürülmesi işi.	147.837.240.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Beton asfalt binder tabakası ile kaplanması işi.	500.000.000.000

İskenderun	İlçe Mrkz	Pirireis mahallesi cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	199.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Modernevler mahallesi cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	198.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Barboros Mahallesi Cadde ve Sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	147.500.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Yunus Emre Mah. Cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	195.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Tayfur sökmen Bulvarı, Sanat Okulu Kavşağı, 270. Sokak, 270/7 sokak kanal boyu, Ziya Gökalp Caddesi ve Şehit Yalçın aydın caddelerinin asfalt betonlu binder tabakası ile yapım işi.	1.000.036.518.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Meydan mahallesi cadde ve sokak kaldırımlarının parke taşı ve bordür döşenmesi işi.	197.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Mustafa Kemal Mahallesi cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	277.961.832.554
İskenderun	İlçe Mrkz	Sakarya Mah. Cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	136.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Bordür ve parke taşı döşenmesi işi.	193.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Temizlik işi	546.211.806.632
İskenderun	İlçe Mrkz	Dumlupınar mah. Cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	300.000.000.000
İskenderun	İlçe Mrkz	Orhantepe mahallesi cadde ve sokak kaldırımlarına parke taşı döşenmesi ve bordür yapılması işi.	198.500.000.000
Tarsus	İlçe Mrkz	Şehirlerarası otobüs terminali içerisinde çevre düzeni ve sahasının kilit tipi parke taş ile kaplanması işi.	400.000.000.000
Yalvaç	İlçe Mrkz	Sofular mahallesi mevkiinde atıksu arıtma tesisi inşaatı, mekanik, elektrik ve laboratuvar donanımı malzeme ve işçilik	2.531.655.866.763
Küçükçekmece	İlçe Mrkz	Sefaköy bölgesi bordür tretuar yapımı, tamirati inşaatı.	253.581.968.000
Büyükçekmece	İlçe Mrkz	Tüm sokak ve caddelerdeki çöplerin toplanması, Pazar yerlerinin çöplerinin süpürülmesi ve nakliyesi işi.	215.554.074.500
Tire	İlçe Mrkz	İpekçiler, istiklal, İhsaniye, Karacaali, Duatepe, Paşa Mah. ile Dere Mah. Bir kısmının ev çöplerinin toplanması, cadde ve sokaklarının süpürülerek temizlenmesi işi.	142.311.990.000
Aliağa	İlçe Mrkz	Tüm cadde ve sokakların pazaryerleri, otogar, parkların ve mücavir alanlardaki köylerin temizliği, çöplerin toplanması, taşınması, süpürülmesi, çöplerin belediye çöplüğüne dökülmesi işi.	139.673.945.000
Develi	İlçe Mrkz	Mücavir alan sınırları içerisinde bulunan mahalle, cadde, sokak, meydan, pazaryeri ve kaldırımların temizlenmesi ile çöp toplama alanına nakil işi.	174.050.000.000
Lüleburgaz	İlçe Mrkz	Belediye sınırları dahilinde çöp toplama, döküm sahasına nakli, döküm sahasına düzenli dökümü, cadde, sokak, yaya yolları, meydanlar, tretuar ve Pazar yerlerinin elle süpürülmesi ana arterlerin makine ile süpürülmesi işi.	612.485.932.696

Körfez	İlçe Mrkz	Çöp toplama ve taşıma işi.	528.824.480.597
Akşehir	İlçe Mrkz	İlçe genelinde temizlik hizmeti	259.200.000.000
Akhisar	İlçe Mrkz	Tüm cadde ve sokaklar, Pazar yerleri ile otoparkın temizliği, çöplerin toplanması, taşınması, süpürülmesi işi.	935.329.020.600
Akhisar	İlçe Mrkz	Tüm parklar, çocuk bahçeleri, spor sahaları ile yeşil alanların bakımı, dikimi, çapa, sulama, budama, çimbiçme, süpürge ve temizlik işleri ile çöplerin toplanması taşınması işi.	400.879.515.000
Derik	İlçe Mrkz	Kanalizasyon şebekesi ve yol betonlanması işi.	150.000.000.000
Marmaris	İlçe Mrkz	Siteler mahallesi ara sokakları ve Şantiye Evleri ara sokakları yol düzenlemesinde kullanılmak üzere beton parke taşı alımı.	144.800.000.000
Gürpınar	İlçe Mrkz	Yol yapım çalışması işi.	177.952.665.089
Havza	İlçe Mrkz	Çöp toplama işi.	115.000.000.000
Demirtaş	Kasaba	Muhtelif cadde ve sokaklara asfalt kaplama ve yama işi.	144.999.961.285
Esenyurt	Kasaba	Çöp toplama, taşıma ve yol süpürme işi	382.790.558.170
Esenyurt	Kasaba	Adile Naşit Parkı ikmal inşaatı işi.	955.692.508.660
Gürpınar	Kasaba	Yol açım ve ıslah çalışması	174.601.974.214
Haraççı	Kasaba	1025 sokak yol, istinat duvarı ve menfez inşaatı işi.	115.256.912.000
Esenyurt	Kasaba	Esenyurt dahilinde bulunan 10 mahalledeki cadde ve sokakların asfalt yol yapımı ve asfalt tamirat yapım işi.	954.856.183.822
Çekmeköy	Kasaba	Çöp toplama ve nakli işi	146.587.016.274
Samandıra	Kasaba	Katı atıkların alınması, pazaryerleri, cadde ve sokakların süpürülmesi	413.162.237.000
Sultanbeyli	Kasaba	A.Gazi Mahallesi Orman Caddesi ve Bağlı sokaklar tretuvar yapılıması işi.	158.223.637.500
Sarıgazi	Kasaba	Pazar yerlerinin temizlenmesi, çöplerin toplanması ve nakliyesi işi.	873.040.000.000
Samandıra	Kasaba	2002 yılı pazaryeri, cadde ve sokak süpürme, çöp toplama ve nakli işi.	863.568.771.000
Sarıgazi	Kasaba	Pazar yerlerinin temizlenmesi, çöplerin toplanması ve nakli işi.	754.654.000.000
Yenidoğan	Kasaba	Çöp toplama ve nakli işi	188.847.231.826
Yenidoğan	Kasaba	Katı atıkların alınması, nakli ve Pazar yerlerinin süpürülmesi işi.	232.014.212.977

Mimarsinan	Kasaba	Gürpınar, Mimarsinan içme suyu ihale hattı ve deposu inşaatı.	500.000.000.000
Derince	Kasaba	Cadde ve sokakların sıcak asfalt ile kaplanması işi.	195.297.763.768
Dilovası	Kasaba	Çöp toplama ve temizlik işi.	139.414.461.950
Yenice	Kasaba	Cadde ve sokakların sıcak asfalt ile kaplanması işi.	245.000.000.000
Payas	Kasaba	9 adet mahalle ve bunlara ait cadde, sokak, bulvar, meydana, yollar, ibadet yerleri, orta refüjlerin temizliği, çöp ve katı atık maddelerinin temizliği, çöp ve atıkla maddelerinin toplanması, çöp merkezine nakli, rögarların temizliği, çöp konteynir ve çöp aktarma yerlerinin temiz tutulması, ana yollardaki bordür taşları ve ağaçların 2 defa kireçlenmesi ve boyanması işi.	63.727.343.325
Payas	Kasaba	Park-bahçe ve buna benzer yerlerdeki çimlerin biçilmesi, temizlenmesi, buraların düzenlenmesi, ağaçların budanması, ağaç fidanı ve mevsimlik bitkilerin serada yettirilmesi, yerlerine ekilmesi, bakımı işi.	167.560.371.720
Muratpaşa	BS- altkdm	24 adet semt pazarı ve 56 mahalle ile bulvar, cadde, sokak, dinlenme yerleri, ana yollar vb. yerlerin katı atıklarının toplanması, yıkınması, süpürülmesi, refüjlerin temizliği, hafriyat, tarımsal karakterli atıkları le temizlik işi ile ilgili tüm işler sonucu çıkan tüm atıkların Büyükşehir Belediyesinin çöp döküm sahasına taşınması işi.	1.980.728.994.360
Tepebaşı	BS- altkdm	1. Kısım park ve rekreasyon alanlarının bakım işi	110.000.000.000
Tepebaşı	BS- altkdm	2. Kısım park ve rekreasyon alanların bakım işi.	120.000.000.000
Tepebaşı	BS- altkdm	Muhtelif mahallelerde, altyapısı biten sokaklarda betonparketaş kaplamalı yol-tretuvar inşaat işi.	300.000.000.000
Tepebaşı	BS- altkdm	Sütlüce ve Şarkhöyük mahallerinde betonparketaş kaplamalı yol-tretuvar inşaatı iş.	400.000.000.000
Akdeniz	BS- altkdm	Mahallelerin süpürme, temizleme, çöp toplama ve nakil işi	1.733.827.132.183
Toroslar	BS- altkdm	Kent temizliği işi.	1.089.720.000.000
Yenişehir	BS- altkdm	Belediye sınırları içindeki tüm bulvar, cadde, sokak, refüj, kaldırım, semt pazarı ve belediyenin ön gördüğü okul bahçelerinin çöplerinin süpürülerek toplanması ve çöp konteynirlerine taşınarak depolanması ve çöplerin belediyenin göstereceği yere nakli işi.	1.033.664.000.000
Akdeniz	BS-	Parkların, çocuk oyun alanlarının, spor alanlarının ve yeşil alanların, cadde ve sokaklardaki ağaçların	403.294.212.000

	atıkdım	her türlü bakım ve koruma işi.	
Akdeniz	BS- atıkdım	Cadde, bulvar, otopark, halı kompleksi ile 25 mahallenin süpürülmesi ve toplanacak evsel atıkların çöp toplama alanlarına nakli ve kent zararlıları ile mücadele işi.	1.754.137.427.150
İlkadım	BS- atıkdım	Hizmet binalarının bakımı temizliği ile 17 mahallenin çöplerinin toplanması ve nakli	772.981.752.960
İlkadım	BS- atıkdım	Temizlik İşleri Müdürlüğü'nün araç atölyesi, hizmet binalarının bakımı ve temizliği ile 17 mahallenin çöplerinin toplanarak belediye araçları ile çöp istasyonuna taşınması işi.	1.090.595.410.160
TOPLAM		ÇÖP ve TEMİZLİK İHALELERİ, 2001 MALİ YILI (Resmî Gazete'de Yayınlanan İhaleler Toplamı)	222.810.724.790.669